

Največji slovenski dnevnik
v Zvezi državah.

Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta 3.50
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
\$75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 175. — ŠTEV. 175.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 27, 1920. — TOREK, 27. JULIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

ZAVEZNIKI SO ŠČUVALI POLJSKO PROTI RUSOM.

ZNAČILNA IZJAVA ANGLEŠKEGA DIPLOMATA LORDA ROBERTA CECILA. — PARIZ IN LONDON STA ODGOVORNA ZA RUSKO NEVARNOST. — LIGA NARODOV NI IZVRŠILA SVOJE DOLŽNOSTI. — ZAVEZNIKI ŽANJEJO, KAR SO SEJALI.

Pariz, Francija, 26. julija. — (Poročilo Universal Service). — "Journal" je objavil danes naslednji članek izpod peresa lorda Roberta Cecila:

— Kljub raznim nasprotnim trditvam obstaja vseeno dejstvo, da so zavezniški načevalci Poljake na vojno z Rusijo. Če bi bili zavezniški pametni bi morali sovjetno Rusijo priznati ter stopiti zno v trgovske zveze.

Zavezniški bi morali na vsak način vedeti, da pomeni militarna Rusija največjo nevarnost za svetovni mir.

Podlaga ruske revolucije je bila ista kot podlaga francoske revolucije, istotako kot Francozi so se tudi Rusi borili za svobodo.

Vsled zavezniških mahinacij je pa ta revolucija razvila seme imperijalizma kot se je to zgodilo v Franciji v časih Robespierrea. Zavezniški sedaj žanjejo kar so sejali.

Namesto, da bi vsilili Rusiji mir potem gospodarskih pogojev, ga ji vsiljujejo s pomočjo vojaških sredstev.

Zavezniški niso do danes ničesar dosegli. Na istem stališču so kot so bili tedaj, ko je bilo sklenjeno premirje z Nemčijo.

Francija je izgubila dva največja vojna cilja: obrežje Rena ter zvezo z Anglijo in Ameriko. Kljub temu pa še vedno upam, da se bo ta zveza vrnila.

Pri vsem tem pa je nekaj značilnega: Liga narodov se je popolnoma izneveljavila svoji nalogi. Zakaj odlagati s konferenco do jeseni ko je vendar sedaj najbolj potrebna? V bodoče morajo narodi v gospodarskem oziru sodelovati če hočejo priti iz močvirja, v katero so zabredli.

ČUDNA ŽIVLJENJSKA TRAGEDIJA.

Nekoč bogat zdravnik je umrl v New Yorku kot pomivalec posod. Dobival je \$18 na teden.

Skrivnost zakaj je postal dr. Campbell, nekoč odlični zdravnik v Pittsburghu pomivalec posode v New Yorku, je ostala nepojasnjena na temelju listin, katere so našli v njegovi sobi na zapadni 56. cesti, kjer so našli zdravnika mrtvega vsled krvavitve možganov. Star je bil približno petinšestdeset let.

Svojim znancom je izjavil, da ima ženo ter dve hčerki. Njegova garderoba je obsegala več lepih oblek, med njimi večerno obleko. Zaposlen je bil kot pomivalec posode na 46. cesti v Shanley restavrantu. Na teden je dobival \$18. Uslužbeni restavracije so bili prenečeni, ko so izvedeli danes, da je bil njih najboljši pomivalec, kar so jih kedaj imeli, preje zdravnika. Vedno je bil prijazen z vsemi, a se ni nikdar družil z ostalimi uslužbenci, čeprav so slednji vsi domnevali, da je on izobražen človek, ki je videl nekoč boljše dni.

Njegova gospodinja je izjavila, da je najel sobo pri njej pred tremi leti. Bil je vedno zelo molčeč, a je vendar rekel svoji gospodnji, da je imel obširno prakso v Pittsburghu in da je odšla njegova žena z eno hčerko ob izbruhu

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listko.

Sedaj živimo v času negotovosti in slorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoniti bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za preke starim izkušnim in premožnim tvežem; kako bo pa malim reinkuznim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi zvezi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po naslednjih cenah:

300 kron	\$5.25	1,000 kron	\$17.00
400 kron	\$7.00	5,000 kron	\$84.50
500 kron	\$8.75	10,000 kron	\$168.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1893.



KAKO SI POMAGA NEWYORSKA MLADINA V POLETNIH MESECIH.

POGAJANJA MED RUSI IN POLJAKI 30. JULIJA.

V Angliji je ugotovilo Lloyd George-a glede položaja na Poljskem vzbudilo veliko presenečenje.

London, Anglija, 24. julija. — Evropa se je v zadnjem času navadila presenečenj, kriz in razočaranj. Bonar Law je pred kratkim ugotovil, da se smatra dan, ki pride le eno krizo, za praznik.

Ko pa je ministrski predsednik Lloyd George povedal, da je položaj na Poljskem dovedel do krize, ki pomenja vojno ali mir za narod, je bil slednji presenečen, jezen in ogorčen. Možnost nadaljevalne vojne je bila videti oddaljena preteklo sredo, a sedaj je postala v resnici preteča. Anglija je duševno neopripravljen, čeprav je materialno in fizično pripravljena na nadaljnji boj.

Nobene vojne ne bo z boljševo, dokler ne bo angleški parlament korenito debatiral o tem vprašanju. Evropski narodi ne bodo planili v boj tako nepremišljeno kot o storili to v zadnji svetovni vojni. Velikanski boj je svetovske narode marsikaj naučil in predvsem dejstvo, da je lažje iti v spor kot pa priti iz njega.

Renica je, da niso bili Angleži pripravljeni na izjavo Lloyd George-a, a istotako je resnica, da ni bil Lloyd George pripravljen na kaledonske izpremembe, ki so se zavirale tekom zadnjega tedna. Njegovi najbližji tovariši so videli vizije skorajšnjega obnovevanja trgovskih odnosov z Rusijo ter miru v istočni Evropi. Kot v vsaki drugi državi je najti tudi v Angliji dve stranki, kojih prva je za mir z Rusijo, druga pa za vojno.

Ministrski predsednik Lloyd George je za mir.

Predno se je objavilo odgovor sovjetske vlade, so dajali časopisi različnim, nasprotnim mnenjem. Nekateri so pisali v tork, da bo premirje skoro sklenjeno, drugim so izjavljali drugi, da so Rusi očitno Angleže.

Francoski ministrski predsednik Millerand je označil ruski odgovor kot "nesramen", a Lloyd George se je izrazil o njem, da je nedosleden. Resnica je, da obstaja možnost vojne z boljševo, a Anglija bo poslala prenesto malo četa na pomoč Poljakom. Njena pomoč bo v slučaju vojne obstajala v glavnem v municiji in materialu. Anglija je dosedaj investirala že približno pol milijarde dolarjev v Rusijo. Govor ministrskega predsednika je vzbudil posebno med delavskim razredom veliko ogorčenje, kajti angleško delavstvo je bilo, ki je

ANGLEŽI SE BOJE NADALJNE VOJNE

Pogajanja se bodo vršila v Baranovičih. — Angleški min. predsednik in Millerand sta se sestala.

London, Anglija, 26. julija. — Neka tukajšnja brzojavna agentura poroča, da se bodo dne 30. julija začela v Baranovičih, 35 milj. jugozapadno od Minska, pogajanja med Rusi in Poljaki.

Istega dne bo stopilo tudi premirje v veljavo. Na severu bodo vpoštevali Lloyd Georgeovo demarkacijsko črto, na jugu pa fakično fronto.

Neka brzojavka, ki je dospela danes iz Moskve, naproša poljske zastopnike naj pridejo preko črte Brest Litovsk in Baranoviči ter se začno pogajati.

Natančen prostor ni omenjen v brzojavki.

Danes je potrdil v poslanski zbornici ministrski predsednik Lloyd George vest, da je sovjetna vlada pripravljena pogajati se z Anglijo.

Pri tej konferenci bodo navzročni tudi zastopniki vseh velesil.

Lloyd George in francoski ministrski predsednik Millerand se bosta jutri sestala v Boulogne.

Konferenco je predlagal Lloyd George, toda važnosti ji ne pripisuje posebne.

LLOYD GEORGE JE ZBOLEL.

Pariz, Francija, 26. julija. — Zdravstveno stanje angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a je vzbudilo v Londonu veliko vznemirjenje. Zdravniki ministrskega predsednika so izjavili, da mora počivati ter se izogniti vsem poslom.

POTRES V CHILE.

Santiago, Chile, 26. julija. — Kmal po polnoči se je pojavil tukaj precej močan potres. Povzročena škoda je precejšnja.

pred par meseci zastavkalo radi pošiljanja municije na Poljsko.

Delavstvo zahteva mir z boljševo ter nima nikakih simpatij do poljskega pustolovstva. Liberalci izjavljajo, da je bil ministrski predsednik prisiljen nanovo prepisati celo versailloso pogodbo in konservativci obsojajo Lloyd George-a raditega, ker ni prišel preje Poljski na pomoč, pač pa otvoril pogajanja z boljševoškimi agenti.

Vsled tega se nahaja Lloyd George v izvanredno težavnem položaju, čeprav si odkrito želijo miru v istočni Evropi.

POGOJI RUSKE SOVJETSE VLADE.

Bati se je ostrih pogojev, ko prodirajo boljševoški neprestano na Poljskem. — Prodiranje Rusov v Armenijo.

London, Anglija, 26. julija. — Čeprav prevladuje tukaj optimizem glede rusko-poljskega položaja, se je vendar dalo izraziti mnenje, da bodo pogoji, katere bo stavila ruska sovjetska vlada, nad vse drastični in to kljub dejstvu, da je pokazala sovjetska vlada do sedaj precej zmernosti v svojem postopanju z drugimi državami.

Poročila, ki so dospela semkaj, ugotavljajo, da ne bo zahtevala Rusija skupne meje z Nemčijo, da pa bo na drugi strani zahtevala prosto uporabo pristanišča Gdansk ter neomejeno trgovsko zvezo z nemškimi narodom.

Glasi se, da predstavlja to eno največjih ovir k mirovnim pogajanjem.

V oficijelnem sporočilu, ki je došlo iz Moskve, se glasi:

— V smeri Bjelostoka smo prekoračili reko Njemen ter napredujemo še naprej. V smer Kiovela smo zajeli neki poljski štab ter veliko množico vojnega materiala.

Poročila iz Varšave ugotavljajo, da se bodo vršila pogajanja med ruski sovjetski zastopniki ter onim Poljske najbrž v Brest-Litovsku.

Pogajanja, da se dovede do prvega sestanka zastopnikov obeh držav, so se že pričela. Glasi se, da je sovjetska Rusija zadovoljna s tem, da določi Poljska mesto sestanka obeh prizadetih strank.

Prvi poljski koalicijski kabinet se je sestel takoj potem, ko je prišlo poročilo, da je sovjetska vlada sprejela predlog Poljske, da sklene premirje z njo.

Vinec Vitoš, ki je bil voditelj poljske kmečko-ljudske stranke ter predsednik poljskega parlamenta, je postal ministrski predsednik.

Vitoš je rekel, da je nova vlada pripravljena skleniti mir na temelju principijev pravice in prostosti. Rekel je nadalje, da bi se v drugačnem slučaju združil celi narod v obrambo svojih pravic. Izjavil je, da je Poljska v polni meri upravičena pričakovati pomoči zaveznikov proti boljševoški invaziji, čeprav je dežela navezana na svoje lastne vire, brez ostra na stvari, ki bodo prišle.

NOV POTRES V LOS ANGELES

Los Angeles, Cal., 26. julija. — Danes, malo po četrti uri zjutraj, se je zapazilo tukaj močan potresni sunek. Cela škoda je obstajala v tem, da je bilo porušnih par dimnikov.

LENIN SI ŽELI MIRU Z VSEMI.

IZJAVIL JE, DA BI MORALI TUDI ZAVEZNIKI SKLENITI MIR S SOVJETSKO RUSIJO — POLJSKI PRETI PONIZANJE. — SE STANEK MED POLJSKIM IN RUSKIM POVELJNIKOM.

London, Anglija, 26. julija. — Angleški ministrski predsednik Lloyd George se bo sestal jutri, to je v tork, s francoskim ministrskim predsednikom Millerandom v Boulogne in namen te konference je, da se ministrski predsednika obeh dežel dogovorita glede vprašanja, če naj imajo zavezniške vlade seje in dogovore s sovjetsko Rusijo.

Sovjetska vlada se je poslužila prilike, da sklene mir z vsemi. Francozi pa hočejo pristati v to le pod pogojem, da sovjetska ruska vlada prizna dolg, katerega je napravila prejšnja ruska carska vlada v Franciji.

Dunaj, Avstrija, 26. julija. — V zanesljivih krogih se je izvedelo da bo prvi pogoj, katerega bo stavila boljševoška Rusija, da odlože Poljaki takoj svoje orožje ne da bi čas premirja porabili za to, da bi čakali ojačenj Francije in Anglije.

V brezlični brzojavki, ki je dospela semkaj, se glasi, da je vrhovni poveljnik sovjetskih ruskih armad pozval poveljnika poljskih čet, naj se sestane z njim na določenem prostoru, kjer bi oba lahko razpravljala o sklenitvi premirja.

Washington, D. C., 26. julija. — Kot se je izvedelo iz zanesljivega vira namerava predsednik Wilson izdati izjavo, tikajočo se položaja na Poljskem in v nadaljnjem se glasi tudi, da bo odšla poslanca na svet poslanikov, ki predstavlja najvišjo avtoriteto zaveznikov.

Kot poročajo, se ne bo predsednik Wilson omejil na običajne fraze, temveč predložil natančne načrte, kako bi bilo mogoče priti Poljski na pomoč.

PLATFORMA REPUBLIKANSKE STRANKE.

Vprašanje Lige in prohibicije bosta izpuščeni iz dejanske platforme republikanske stranke.

Saratoga, N. Y., 26. julija. — Z več kot navadnim zanimanjem se bo zasledovalo potek neoficijelne republikanske konvencije, ki se bo sestala jutri v tem mestu na zasedanje, ki bo trajalo tri dni.

Program, ki bo sprejet, bo brez dvoma predstavljal uzorec, po katerem bodo vlitte druge platforme iste stranke, ki bodo sprejete v drugih deželah, kjer imajo republikanci večjo zaslobo.

V vsakem oziru obstaja namen, da se ugodi željam senatorja Hardinga republikanskega kandidata za predsedniško mesto ter onim ostalih narodnih voditeljev republikanske stranke. Republikanski kandidat je z drugimi besedami rečeno odobril program newyorške državne konvencije in zborovanju ki se bo vršilo bo načeloval senator Henry M. Sage iz Albany.

Platforma, katero bo predložil senator Sage, bo soglašala z vsemi izjavami senatorja Hardinga ter bo prav posebno omenjala napake, katere je baje izvršil predsednik Wilson tekom svoje administracije. Brez dvoma bo obstajala odločna razlika med pisanimi in govornimi besedami, razven če bi bilo mogoče zatreči precejšnje število republikancev, ki se zavzemajo za Ligo narodov.

Vsled tega je več kot vrjetno, da bo platforma obsegala natančen program kot ga je določil Harding, čeprav bo v glavnem prišlo vpoštev vprašanje mokrrote ali suše, — kajti to je vprašanje, za katero se volilci države najbolj zanimajo.

ANGLIJA V STRAHU RADI IRISKE.

Newcastle, Anglija, 26. julija. — Sir Horace Plunkett, ustanovitelj Lige irskega dominija ter voditelj zmernih irskih nacionalistov, je izjavil v nekem javnem govoru, da je položaj na Irskem bolj vznemirljiv kot je bil kedaj v zadnjih šestdesetih letih.

Tekom svojih izvajanj je rekel: — Z ozirom na mirno uravnavo irskega vprašanja sa vsa moja upanja oredotočena bolj na angleško delavsko stranko kot na kaj drugega.

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Haag, Holandsko, 26. julija. — Po dolgih predpripravih so včeraj povedali ženi bivšega kajzerja da se je usmrtil njen najljubši sin Joahim. Kajzerica je to novico precej močno prenesla.

DNEVNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi.

Včeraj smo računali za pošiljke italijanskih lir po naslednjih cenah:

50 lir	\$ 3.70
100 lir	\$ 6.50
300 lir	\$19.50
500 lir	\$31.25
1,000 lir	\$62.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dosepe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrda Frank Sakser,
22 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
Za pol leta	za pol leta	\$4.00
Za četrt leta	za četrt leta	\$2.00
Za izposojanje za celo leto	za pol leta	\$7.00
		\$4.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on agreement

Dupli bres podpisa in osebnosti ne se priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prej-
nje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

Poljska prosi za mir.

Če pomenja ruska zavrnitev angleškega posredovanja v rusko-poljski vojni v resnici to, da hočejo boljševiki kronati enostavno svojo zmago s tem, da zahtevajo formalno podprejje nasprotnika, potem bo vojne kmalu konec. Prošnja za premirje je dejanski priznanje poraza. V spremstvu tega poraza se nahajajo vsi pojavi, ki ponavadi značilni porazu, — namreč izpremembo kabineta ter vstop kmečkih in socialističnih voditeljev v kabinet. Ti voditelji naj bi bili manj zoprti ponosnemu ruskem proletariatu kot pa aristokrati ali pa buržuaziji. Boljševiki niso le dejanski zmagali, temveč dokazali tudi na zunaj, da so zmagali.

V svojem odgovoru na angleško ponudbo je izjavil Čičerin, da bo dala Rusija Poljski boljšo mejo potom direktnih pogajanj kot pa je bila mirovna konferenca pripravljena dati jo.

V onem času se je domnevalo, da se hoče s tem vzbuditi britke poljske spomine na konferenco in na nasprotovanje Lloyd Georgea proti poljskim aspiracijam na tej konferenci. Domnevali so, da bodo nameravali boljševiki uveljaviti na Poljskem komunistično diktatorstvo ter dati liberalne koncesije vladi če so bila ta domnevanja pravilna.

Se vedno je res, kar so izjavili voditelji boljševikov glede mednarodnih odnosov:

— Dogovori s kapitalističnimi državami morejo biti le začasni in v nobenem slučaju ne more priti do nobeni strani do odkritosrčnega mira. Nobeno resnično dobro ne more priti pri nobeni državi brez krvave revolucije.

Oni ki se zavzemajo za boljševike v tej deželi, pravijo, da bodo boljševiki pripravljeni skleniti mir, kakor hitro bodo potisnili Poljake nazaj na ozemlje, kjer je prebivalstvo večini poljsko. Če bodo sklenili mir, ne more biti to soglasno z njih doktrino noben resničen mir. To bo le premirje do časa, ko bodo nastopile ugodne okoliščine. Okoliščine za rusko napredovanje pa ne bodo v bodočnosti prav nič bolj ugodne kot so sedaj. Francija in Anglija sta obljubili vojaško pomoč. Če bodo rdeče armade dejanski ogrožale Varšavo, bosta angleška in francoska vlada brez dvoma pustili na stran svojo vojno izmučenost ter pomanjkanje interesa od strani svojih lastnih narodov ter skušali poslati čete Poljakom na pomoč. Pomoč katerekoli vrste pa ne bo tako kmalu prišla. Če bodo boljševiki zavrnili prošnjo za premirje ter nadaljevali s svojim napredovanjem, bodo morali Poljaki sami rešiti Poljsko.

Riziko, da se zaplete Francijo in Anglijo v novo vojno, je zelo resen posebno ker bi involviral izgubo ene pomoči, katero boljševiki še vedno uživajo v zapadni Evropi. Napram tej slabi strani pa stoji prednost možnega stika z Nemčijo. Ta prednost bi prinesla več možnosti dobička. Nemečkom pa boljševikom a pomagano ni bilo obema proti zapadnim vesilam.

Previdnost bi svetovala uveljavljanje miru s Poljsko, ki je bila poražena ter stavi na vrsto sil drugega razreda. Prosperiteta, posebno v vojni, pa ne svetuje previdnosti in vsled tega je mogoče, da bodo šli boljševiki naprej.

Avstrija in nasledstvene države.

Pod tem naslovom se pritožuje ravnatelj dr. Max Sokal v "Oesterreichische Rundschau" nad mirovno pogodbo, ki nalaga Avstriji bremena, dočim je bilo avstrijsko ljudstvo vendar vedno miroljubno in ni nikdar hotelo vojne. Ta trditev ni samo smela, marveč tudi naravnost neresnična, saj tega niti o enem delu našega naroda ne moremo trditi. Ravno te dni se smemo spominjati, kako strastna in ostudna je bila pred šestimi leti gonja proti vsem onim, ki so bili tudi samo na sumu, da ne bi utegnili soglašati z oficijelno avstrijsko politiko in z zahtevo po vojni napovedi Srbiji. Pa pri nas je bilo ljudstvo v resnici zapeljano od maloštevilnih avstrijskih kreator in zaslepljeno po strankarski strasti. Samogoltnost, pohlepnost, strankarsko koristolovstvo, kleščoplastvo je bilo takrat celo pri nas v bujnem cvetu, koliko drugače so morali delovati te strasti v nemškem in madžarskem narodu, kjer je vrh vseh navedenih čustev in stremiljenj igrala veliko vlogo nacionalna ideja in bojazen, da izgubita ta dva naroda svojo nadvlado in vse svoje privilegije. Če deloma izvenememo nemško socialno-demokratsko stranko, moramo konstatirati, da so vse druge nemške stranke in tudi posamezniki naravnost besno divjali in kričali ter pozivalo na vojno. Da je bilo mnogim temo pri sreč, ko so morali zapustiti dom, roditelje, ženo, otroke, to radi vrjamejo in to je človeško. Vemo pa tudi, da je vse prebivalstvo nemškega jezika v svoji slovesni boli le stopnjevalo svoje sovraštvo proti sodržavljanih Slovanom, češ, oni so krivi vsemu trpljenju in vsej žalosti.

Tako se je v onih dneh razpalilo nacionalno sovraštvo do neznanosti in mnogo nas je bilo, ki smo že takrat pričakovali razpada Avstrije, toda v polnoma drugi obliki, kakor je pozneje prišlo. To nacionalno sovraštvo se je gojilo vse čas vojne, stopnjevalo se je in pretvarjalo iz teoretičnega sovraštva v naravnost osebno sovraštvo zlasti — priznamo — z naše strani. Čim manj upanja je bilo namreč, da zmagata Avstrija in Nemčija s svojimi privrsk, tem huje je moral trpeti v avstrijski vojski vsak posamezni Slovan. Od tod se je rodilo po tem osebno sovraštvo, ki se ni dalo uspraviti niti po končani vojni. Vse to stotisočero osebno sovraštvo se je moralo se je moralo končno strniti v trajno mržnjo proti sosedu, o katerem vemo, da se v svojem sreč do danes še ni prav nič izpremenilo, marveč se je uklonil nepremagljivi sili.

Dr. Sokal se pritožuje, da smo od novembra 1918 naprej stremili za tem, da se čim bolj odločimo od Avstrije in da smo pri tem prezerli naravo in pamet.

Negacija avstrijske državne misli je živel v nas že od početka

vojne, izpočetka sicer latentno, zajezena od drugih sil, ko pa je bila odstranjena zadnja ovira, ko so bile odstranjene s temi ovirami tudi osebe, katere so skušale še v zadnjem trenutku odepiti del našega ljudstva od skupne ideje, od takrat naprej ni bilo več rešitve za avstrijsko idejo, od takrat se je od dne do dne krepkeje razvijala tudi v širokih ljudskih masah ideja lastne skupne državnosti. Kakor plaz nevzdržen je bil ta proces in samo naravno je, da se naš narod ni mogel zadovoljiti samo s papirnato odepitvijo od nekdanjih tlačiteljev, marveč je hotel to odepitev tudi dejansko izvesti tako, da bi bil povratek v prejšnje nezno stanje za vselej nemogoč. Obžalovat ije sicer res, da morajo posamezniki trpeti, tudi je obžalovati, da trpe v Avstriji cele velike občine, a to nas vendar ne sme ovirati na poti po našem zedinjenju in po ureditvi našega doma. Če to tisočletje smo bili robovi, ki so značali drugim bogastva in jim pomagali ustvarjati udobnost, in celih tisoč let se nismo smilili prednikom onih, ki danes tožijo, da smo neusmiljeni, ker nočemo umreti gladi, da bi se drugi v masti valjali. To je naša naravna pravica, da si najprej sami zagotovimo vsaj znošno življenje, predno oddamo sosedu, kar nam ostane.

Trditve, da je bil specialno Dunaj naravno središče vseh nasledstvenih držav, je več kakor šepava. Nekaj časa je Dunaj ravno tako životal, kakor druga mesta, predno ni dobil privilegijev, ki somu dali izjemno stališče pred vsemi drugimi mesti v nekdanji Avstriji. Vojne snubitve, pogodbe, vse je moralo pomagati graditi Veliki Dunaj, ceste, vodne ceste, železniške proge, vse je moralo služiti Dunaju, davčni sistemi, carinsko postopanje, vse v službi Dunaja, privilegiji pri snovanju podjetij, končno kostena centralizacija, dvor, uradi, vse to je bilo v službi velikega glavnega mesta in pokrajinskega mesta so zaman zdihovala po bogatih državnih podporah, ki so se v najrazličnejših oblikah usipala na to metropolo. Če je bilo že stanje nemških provincialnih mest neugodno, je bilo stališče slovenskih mest naravnost obupno. Le nezadržni tok napredka, narava in žilava delavnost našega ljudstva je preprečila, da se ni izpremenila v puščavo zemlja, ki ni služila germanstvu in njega lakomnosti in želji po razkošnem življenju.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio. — Ostali policaji so hitro po-
brahi ranjenega policaja ter ga odpeljali v bolnišnico, kakor tudi ranjeno žensko. Potem pa se je pričel lov na napadalece. Policija je šla za njim v gornje prostore, kjer je pričela streljati na njega. Da ga dobi v roke, kajti nevaren je bil še vedno, da rani še koga drugega. Kakor hitro je brezvestnež videl, da je v nevarnosti, da se ga ustreli, pograbil je otroka ter ga držal pred seboj, da protektira samega sebe. Toda aretacija je sledila kanalu nato. Prijeli so ga, navili so mu uro, tako da je prosil odpustitja že policaje same. Vrgli so ga v policijski voz ter odpeljali v zapor, kjer je povedal svoje ime in je bil pridržan, obtožen nameravanega ubijanja. Veliko ljudi se je zbralo ob času streljanja na 63. cesti. Policija je iskala z lučmi nož, katerega je rabil pri mesarskem delanju. Okoli polnoči so se ljudje šele sešli na domove.

Lastnik restavracije na 8305 Harvard cesti je bil obtožen, da je napadel Marijo Kovač, ki živi na 9348 Gaylord cesti. Sodnik je vedel le to, da sta se stela v restavraciji, druga pa nič. Pa je prišel lastnik Kiley in povedal, kako je bilo. Rekel je: "Ja, saj ni čudno, če sem se branil in da sem jo pogladil ven iz restavracije; zagladila mi je v glavo en mlečni paj, en jagodni paj, dva jabolčna, tri steklene mleka in štiri kozarce." Sodnik ga je opustil.

Dva kotlička za kuhanje žganja so našli iztakljivi nosovi zveznih detektivov v hišici nekega popkopišča, kamor se spravlja kopalno orodje, ali bolje rečeno: v mrtvašnici. Zavohala sta jih policaja Beranek in Hronek. Aretirana pa sta bila C. Miller in Florian Mikutel, ki živita v bližini 5909 Lansing ceste.

Iz Newburga. — Še ko se je postavljali Slovenci Narodni Dom, se je že začelo kopati za novo šolo, ki bo priključena sedanji. Šolskih prostorov nam je že zdavnaj manjkalo. Že dve leti smo imeli samo štiri sobe, dasi je bilo zadnje čase nad 500 otrok v šoli. Kako je to mogoče, je skrivnost, katere ne izdamo. Toda niti vsa skrivna moč nam ne bi več zadovala. Naš "drobiž" se je tako namnožil, da ni kazalo drugega kot pljunuti v roke in prijeti se dela. Začeli smo pred več kot mesecem dni, in sedaj je basement in prvo nadstropje že gotovo. Pod spretnim vodstvom g. Demšarja in točnem nadzorovanju g. Belfingerja stene kar rastejo in šola gre kvišku kot bi bilo delo igrače. Nova šola bo imela štiri velike sobe in v pritličju vse priprave za gretje, ne samo šole, ampak tudi bodoče nove cerkve. Poleg tega pa bodo tudi dobro in snažno urejena stranišča, vse moderno in čedno. Poleg nove šole bodo stari prostori popravljeni in pravilno urejeni. Okna bodo povečana in sobe opremljene s parnim gretjem (steam heat). Farani so jako navdušeni za ta napredek in sami nakaer je pobegnili v gornje prostore, da gre delo

Peter Zgaga

Če se hoče kdo poročiti.

Za poroko je treba:

1. denarja;
2. možkega;
3. ženske.

1. Kot znano, leži denar na ulici. Samo najti ga je treba, pa je Kdor je pa slučajno brljav in kratkoviden, lahko dobi denar na kak drugi način. Pripetilo se je, že, da je včasih kdo v takem slučaju z revolverjem v roki oplenil kako blagajno.

2. Moža ni tako lahko dobiti kot bi si kdo mislil. Kljub vojni je ostalo še precej možkih, toda če pride govor o poroki in zakonu, ponavadi zbeže ter se skrivajo po krajih, kamor jim device ne morejo slediti.

Mož je korenina vsega zla. Njega je narava zato vstavila, da pispa s strjem pot življenja. Kamorkoli se prikaže, nosi zmedo seboj. Brez njega bi ne bilo nobenih štrajkov in nobene revolucije. Njegov ogizem je izvanredno odkritosčen. Vsaka ženska ga lahko vodi za nos. Le redkokdaj je malenkosten ali maščevalen. Če je zaljubljen, ima debelo planko pred očmi. Tak je možki. Če bi bil drugačen, bi bilo strašno.

2. Ženska. Ona je krona vsega stvarstva. Že vsaj vsaka pravi, da je. Ona je mehkočudna dokler ne pozna nobenega možkega. Če ga pa pozna, ne pozna njena ljubomunost nobene meje. Dela in se obnaša kot ji nareka sree. Včasih se rada malo zlaže, pa ne misli tako hudo. Če ljubi, je pripravljena na vsako žrtve.

Žensko je treba deliti v dve vrsti. V "to" in "ono".

"One" so ponavadi mlade in vedno lepe. Dolgo časa spe, delati jim ni treba in denar razsipajo, da je groza. Lepo so oblečene in polbarvane obraze imajo. Cigarete kade in plešejo najrazličnejše plese.

Človek se pa ne poroči z "onimi" ženskami, pač pa s "temi". Tudi "te" ženske so lahko mlade in lepe, morajo pa zgodaj vstajati in trdo delati. Denar štedijo, ker poznajo njegovo vrednost.

"Te" ženske so pripravljene na zakon. "Tem" ženskam včasih mož izmamlja denar ter ga odnaša "onim".

Zmagalec: — Daj mi vse kar imaš.

Premagalec: — S katero pravico?

Zaveznik: — S pravico samoodločevanja.

V nekem listu čitam naslednji oglas:

"Napredaj je izboren lovski pes, edini potomec pokojnega gozdarja".

Moj Bog, česa vsega ne spravi gozdarji skupaj!

— Gospod zdravnik, vaše zdravljenje je bilo izborno.

Zdravnik: — Zdi se mi da vas niti ne poznam.

— Ne, mene ne, ampak mojega strica ste poznali.

Dolar ne pride nikamor naprej, četudi bolj hitro teče.

V eni stvari pa moramo dati Lenu kredit.

On ni predložil štirinajstih točk Poljakom.

Če bi bil vsak človek v resnici tako dober in plemenit kot sam misli da je, bi bilo težko, težko na tem puklastem svetu.

Malikov ne dela zlatar, pač pa oni, ki jih moli.

Veliko, veliko se je že čitalo in pisalo o Amerikancih in amerikanizaciji.

Jaz bi stavil naslednji predlog: — Če hočeš napraviti moža za Amerikanca, ravnaj žnjim kot z Amerikancem.

V slučaju, da postane sovjetna Rusija kapitalistična država, ne smemo pozabiti, kdo ji je vsilil to slabo nazob.

hitrejšin in z manjšimi stroški na prejš. Sklenili so tudi sami od sebe, da takoj letos plača vsaka družina vsaj \$25.00, da bo fara brez dolga. Sedaj se skušajo, kdo bo

Jugoslavanska

Ustanovljena l. 1898

**Katol. Jednota**

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Perotnik. Box 178, Ely, Minn.

Box 486, Ely, Minn.

Box 24, Export, Pa.

Box 486, Ely, Minn.

Box 24, Export, Pa.

Box 48

Italija na smrtni postelji.

Resni glasovi o kritičnem stanju Italije se izza znane Nittijeve cirkonice v pretekli jeseni čimdalje množe. Da Italija res preživlja usodne ure, izpričujejo nevarni notranji pojavi, ki so značilni za države tik pred katastrofo.

"Kaj je vzrok te strašne agonije" (piše te dni v "Secolo" znani italijanski zgodovinar Ferreo), ki jo preživlja kraljevina Italija, nahajajoča se med življenjem in smrtjo? Zdi se mi, da je vzrok ta, ker je svetovna vojna zajela Italijo v zvezi, ki je v teku časa spremenila smisel in cilj, katerima Italija ni mogla ostati zvesta, ker je stopila v to zvezo zato, da obvaruje svetovni mir in ne da s pomočjo te zveze vzplamti svetovna vojna. Vzrok sedanje italijanske agonije obstoji v tem, ker Italija ni mogla prekrizanih rok gledati svetovne vojne, od katere je bila odvisna tudi njena usoda, in ker je stopila v vojno s svojimi stari izvezniki brez vsakega jasnega vzroka, ki bi se pretvoril v simbol za maso, ki so morale na bojišče. Vsega tega so krive vlade od 1905—1916, katerim je skoro vedno načeloval Giolitti. Toda Giolitti je danes, v slavi že šestih ministrskih predsednikov, začetnik v vladi. Giolitti se je varal. Njegova iluzija je jasna. S to iluzijo pa je uničeno tudi celo Giolittijevo življensko delo. Ker je Giolitti znova vzel v svoje roke vlado in usodo Italije, zato ne vidim za Italijo druge alternative, kakor da ali doživi čudež, ali pa tragedijo.

Rimski poročevalci dunajske "Arbeiter Zeitung" pravi, da je Giolitti — zadnji mož in da za Italijo ni rešitve. Po Ferreru bi moral Italijo rešiti samo čudež. Toda to čudežno vprašanje za realnega misleca ni nobeno vprašanje. Zakaj Italija je prav tako kot vsaka druga država zavisna najprej od lastnih notranjih življenskih pogojev. Kdor pozna te stvari, temu računa, more vnaprej več ali manj točno določiti nje notranji in zunanji razvoj. In to ravno hočemo! Pri vsem pa je treba za korekturo sodbe imeti pred očmi prošlost italjskega polotoka v rimski dobi, ko je rimski senat s konzuli in s mišičastimi legionarji Cezarjeve dobe vodil rimski imperij. Pomniti je treba, da se je v Rimu vedno čula glavna zahteva ljudstva: "Dajte nam kruha!" Spomniti se je treba na položaj rimske države po punskih vojnah, ki so do dobrega iztekle vrste kmetijskih sinov. Vse boje za rimske kolonije je diktirala v glavnem ena sama misel, da Italija od nekdaj sama iz sebe ni mogla preživljati svojega prebivalstva! To je bilo snovna gonilna sila vse rimske imperijalistične politike. Zakaj živeti se je mogla samo — kolonij. Hrepenenje po kolonijah je bilo zato že od nekdaj v njeni zvezi s pomanjkanjem hrane v Italiji. To je treba vedno pomniti, če hočemo razumeti težnjo sedanje Italije po novih kolonijah. Ako se je morala rimska Italija preživljati le na račun bojnega plena, ki ga je od vseh strani nanosil tekom nekaj stoletij za dragoceno svojo kri italjski kmet, tedaj vidimo tudi v novejši zgodovini Italije isti pojav, samo s to razliko, da sedanja Italija nikdar ni mogla s lastnimi vojniki dočeti osvoboditi si in vzdržati le eno kolonijo. Ne le vojska moč ni več ista kot nekdaj, nego tudi rimski upravni talent ni v glavah sedanjih potomcev rimskega imperija. In poleg vsega — vprašanje italjskega kmeta! Ko je rimski kmet v dolgotrajnih in neprestanih bojih za razširjenje in vzdrževanje imperija izgubil svojo srčno kri in je prešlo njegovo samostojno gospodarstvo v zavisnost latifundijskih magnatov, ko je postal na rodni zemlji hlapec in "kolon" rimskih velekapitalistov, tedaj je odbila ura — rimskega imperija. Od Avgusta dalje je rimska država umirala pred vsem radi izgube samostojnega italjskega kmetijskega stanu.

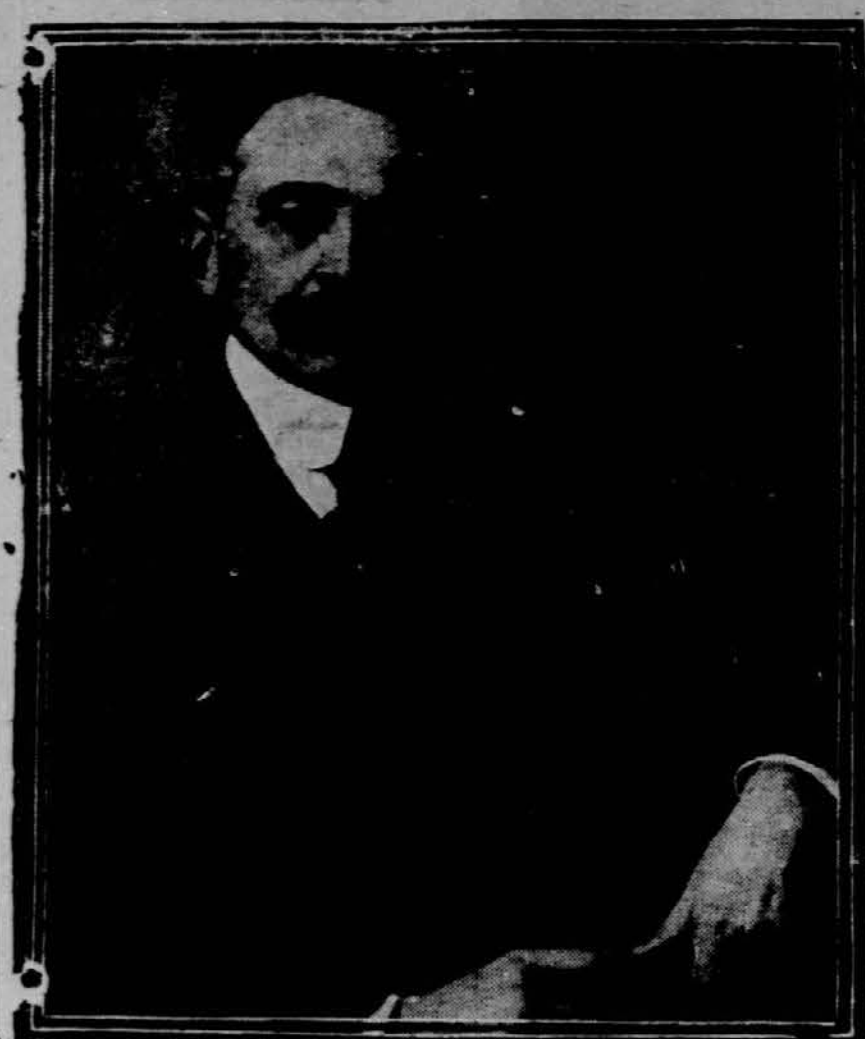
Rimska zgodovina torej priča, da je bila zgodovina Italije vedno zavisna od življenskega vprašanja: "Kje dobimo kruh, kdo nam ga da?" Vsa politika cezarjev je zavisela v bistvu od lačnega rimskega ljudstva. Kdor pozna zgodovino socialnega vprašanja starega rimskega imperija, bo vse laže umel — patto di Londra!

Misel na kruh, na dobiček, na Ti pa ne prenesejo ogromno se kolonije, in sacro egoismo — to množični milijardnih dolgov, ki vse je v bistvu združeno z geo- so v njeni zvezi z zasedbo pokrajskim pojmom Italije. Toda jin ob Adriji. "Od dne, ko se je potemeli starih miščastih, disci- sklenilo premirje", piše Treves, pominiranih in na višku strategije, "je izdala Italija za popolno zastojen Cezarjevih legionarjev sedbo nasprotnega obrežja v Adriji- niso — ardit D'Annunzijske do- ji nad 10 milijard; albanska ne- be, s temi je možno le toliko ča- mnost nas je stala doslej že dve sa držati londonski pakt, dokler milijardi, admiral Millo ima na drže podporni sčeti — izven Ita- mesece "diskretno" svoto 6 milij- lje! Kdaj je Italija sama iz sebe pov za izdatke brez računa... nezavisno od tuje pomoči pridobi- Dogodki v Albaniji so izzvali v la le eno deželo za trajno; Mene- italjskem parlamentu pod pri- lik in Tripolitani in Albaniji z tiskom socialistične kategorije Valono vred —! Vse italjsko zahteve in grožnje s splošno re- hrepenenje po kolonijah in nad- volucijo ter vesplošne vstaje v vladi Sredozemskem morju, Aneoni in drugih italjskih me- zlasti Adriji je s stališča Italije stih, kar bi pred letom dni pome- umljivo; prav tako pa tudi večni- nile nekaj nečuvnega za italjan- kize v Italiji radi tega velikega, sko uho; Giolitti se je udal in Al- a realnim silam nasprotujočega, za banijo prepuštil z Valono vred Italijo katastrofalno vsajajočega Albaneem in zagotovil baje le to- tok Saseno v valonskem zalivu ita- ljski vojni mornarici. Tako je padel glavni kamen iz zgradbe, na kateri stoji londonski pakt, to je protektorat nad Albanijo. Pomen tega dogodka je za rešitev ja- dranskega vprašanja fundamental- ne važnosti. Zakaj z Valono in Al- banijo se je zmalj ves patto di Londra, zmaljalo se je vse od Ita- ljanov zasedeno naše ozemlje pre- ko Reke, Trsta do Triglava. Za- kaj Valona je bila zadnja trdnja- va v obrambnem načrtu london- ske pogodbe berne črte: Triglav-Sne- žnik-Valona.

Dve milijardi je Italija morala žrtvovati, da je končno pod pri- skom realnih razmer uvidela — nizerno politiko Soninove črte v "patto di Londra". In ne bo dol- go, ko pride še hujši udarec za na- cionaliste v Italiji. Zakaj tudi o- stalih 8 milijard, ki jih je Italija zabila v Kras, Istro, Reko in Dal- macijo ter vso črto Triglav-Sne- žnik-Split, mora po svoji teži vpli- vati na razgnete glave slepih šo- venov. Zgoditi se mora končno to- di s to črto, kar se je z Valono: govorile bodo milijarde deficita bujše kot kanoni naše države. Za- kajtavo razni interesi Italije, kaj Treves ima prav, ko imenuje

Treves, socialistični vodja, za- to naglašava v zadnji številki "Cri- tica Sociale", da hočejo mase ita- ljsanskega ljudstva mir in le mir za vsako ceno. Oklanjajo nacio- nalistično zunanjo politiko Giolit- tija in njegove družbe, češ, da je ravno on eden med povzročitelji svetovnega požara, ker je prvi dregnil v — libijske pušave...

Jadransko vprašanje in london- ski pakt sta za Italijo usodnega pomena, če se ne razreši tako, kot zahtevajo razni interesi Italije, kaj Treves ima prav, ko imenuje



V Ameriko je dospel dr. Voronov, ki pravi, da bo izrezaval iz opice vratne žleze ter jih vcepljal starim ljudem, da bodo postali mladi.

Jadransko vprašanje "bulo na dr- žavnem telesu Italije", londonski pakt "pogubno smernico" Giolit- tijeve politike, ki hoče obdržati in anektirati vse ozemlje, ki ga je Italija zasedla po premirju 3. no- vembra 1918. Italija bo prepoznala, kako kratkovidne in sle- pe može je imela v časih 1915—1920. Spoznala bo, da je edini Nit- ti prav zrl, ko je hotel pospešiti kompromis z Jugoslavijo v Pal- lanzi. Da je ravno njegov "kruš- ni dekret" prevrgel njegov kom- promisni koncept, to je kruta iro- nija usode, ki ni pustila, da bi se odprle žitnice v Jugoslaviji za iz- stradanje stotisoče v Italiji... za- kazen, ker je Italija leta 1918 3. novebra poteknila izmed dveh do- govorov — usodepolnega. Mesto "patto di Rema" je vrglo na mi- rovno mizo v Parizu z gesto če- stitljivega Machiavellija listino s "patto di Londra" in si žnjo v breznejši slepoti zadržila sama zanjko, v katero je hotela vsled spremenjenega položaja vjeti nla- do, visokim geslom verujočo Ju- goslavijo. Zakaj danes po podru- gnem letu naših bridkih razočaranj se — Italija trese pred nami, do- čim je bil trenutek, ko se nam je krčilo srce od bolesti radi tiste iz- mišljotine z italjansko zastavo v Zalogun. Takrat smo upali, da se postavi Pariz na našo stran, a za- grmel je stari godrnjač Clemen- eau in omolknil smo. Danes ni v nas več strahu. Razmere so se te- meljito zasukale.

Zanimiva knjiga.

General Sarail je izdal zanimi- vo knjigo z naslovom "Mon Com- mandement en Orient", v kate- ri opisuje svoje delovanje na so- vski fronti. General dokazuje na podlagi vojaških dokumentov, ka- ko so bile naenkrat poslane v Ma- cedonijo tri francoske divizije s par topovi, katerim bi morali sle- diti štirje armadni kori, katerih ni bilo nikdar. Nadalje pripo- veduje, kako so izvedle umikanje pri 20 stopinj pod ničlo, ko so se morali umikati čez Albanijo. Na- dalje so opisane težave z Grki, nesporazumljenja med zavezniki. Vojna pri Bitolju in razna diplo- matska posredovanja, ki so one- mogčila večkrat generalovo us- pešno delovanje. Iz knjige je raz- vidno, da je bil odpoklic genera- la Sarraila, rešitelja Verduna 1914 in hrabrega poveljnika na so- vski fronti, ki je s peščico vo- jakov prodril v Srbijo, popolnoma neupravičen in le posledica goto- vih spletk v sporazumu s Clemen- eaujem.

Denar iz bronca in aluminija.

Iz Turina poročajo: Novčarska konferenca latinske zveze je skle- nila, da bodo kovale Italija, Fran- cija, Švedska in Grčija drobni iz- bronca in aluminija po 50 cent. in po 1 in 2 liri. V promet pride te- kom 3 mesecev.

Reformno gibanje na Hrvaškem.

Kakor znano, so narodni duhov- niki na Hrvaškem osnovali orga- nizacijo, ki ma namen, da izposlu- je modernemu času primerne re- forme v katoliški cerkvi. Organi- zacija zahteva predvsem uvedbo slovankega bogoslužja in odpra- vo celibata. Voditelj reformnega gibanja na Hrvaškem je župnik Stjepan Zagorac v Koprivnici. Nadškof dr. Bauer je z vsi stro- go nastopil proti reformnemu gibanju, odredil razpust duhov. organizacije in zagrozil, da bo iz- ključil iz katoliške cerkve vsake- ga duhovnika, ki bi se brezpogoj- no ne pokoril njegovim ukazom. Mnogo svečnikov se je nato po- korilo nadškofu, mnogo pa jih je ostalo zvestih svojim načelom, ne- hotoč se pokoriti nadškofovim od- redbam. Na čelu teh nepokornih svečnikov je ostal župnik Zago- rac. Nadškof dr. Bauer hoče se- danj Zagorac s silo odstraniti iz njegove župnije. V to svrhu se ho- če, poslužiti polnočice državnih oblasti, da mu, ako bo potreba, tudi z orožjem pomagajo izgnati Zagorac iz njegove župnije. Seve- da je veliko vprašanje, ako mu bodo državne oblasti hotele v tem oziru iti na roko. O tem dvomi ce- lo nadškofovo glasilo "Katoliški List", ki piše med drugim: "Ako bi država odklonila zaščito pravne posesti katoliške cerkve, potem bi nam ne preostajalo ničesar dru- gega, kakor da dvignemo na noge katoliški narod in da po pravu prirode s fizično silo sami odstra- nimo iz cerkve one, katerih Cer- kevi več ne smatra za svoje". To je vsekakor vrlo zanimiva igra. Ako bi torej državna oblast ne hotela nadškofu dati na razpolo- go bajonetov in pušk, bi nadškof pozval na ustajajo svoje vernike in bi jim, uporabljajoč nasilna sred- stva, skušal ukrotiti uporne Kop- rivičane, ki hočejo slejkoprej ime- ti za svojega župnika Stjepana Zagorac, katerega je nadškof dr. Bauer izključil iz katoliške cerk- ve. Vse kaže, da se obetajo na Hrvaškem velezanimivi dogodki, slični onim, ki so se odigravali v Trubarjevih časih pri nas na Slo- venskem. Toda zdi se, da bodo ti dogodki na Hrvaškem imeli do- dela druge posledice kakor dogod- ki v Dalmatinovi in Trubarjevi dobi v Sloveniji.

Bolgarska zvestoba.

"Belgradski Dnevnik" poroča, da so našli v okolici Prilepa 44 zvezanih slovenskih trupel. Poliej- ska preiskava je dognala, da so to novo odkrite žrtve bolgarskega maščevanja med vojno. Na truplih se poznajo še sedaj sledovi nasilne smrti. Med mrtvimi so našli tudi truplo tehnika Vitomirja Trajkovi- ča. Oblasti so zaprle do sedaj 30 ljudi iz Prilepa, o katerih je do- kazano, da so sodelovali pri umo- ru.

Visoki življenski stroški.

Kaj jih povzroča in kako bi se jih dalo znižati.

Piše dr. Josip Goričar, 82 Cortlandt St.

2. Poglavlje.

KAM SO EKSPORTIRALI SLOVANSKE DEŽELE?

Kam so bili namenjani vsi ti eksporti? Katere dežele so v glavnem dobivale predmete, katerih v seda- njem času ni mogoče dobiti v gotovih delih zapadne Evrope, tudi če bi jih plačali z zlatom?

V glaviem se je te predmete eksportiralo v Nemčijo, Veliko Bri- tanijsko, Holandsko, Francijo, Italijo, Avstro-Ogrsko, Belgijo, Finsko, Dansko, Perzijo in Turčijo. Poleg živih in surovin, katere so pošil- ljali na svetovni trg vzhodni Slovani, so v veliki meri prispevali tudi bankanski Slovani oziroma Jugoslavlani, Čeho-Slovaki in Poljaki.

Vsi ti narodi so v veliki meri zalagali zapadno in centralno Evropo.

Najznačilnejše med vsemi produkti je bilo srbsko in bolgarsko žito ter meso.

Pred vojno je bil položaj na svetovnem trgu v kratkem rečeno, nja. S surovinami in raznimi drugimi potrebščinami so preskrbova- nja. S surovinami in raznimi drugimi potrebščinami so preskrbova- le industrijsko vedno bolj napredujoče narode zapadne Evrope.

Soglasno s statistiko leta 1913 je med slovanskimi državami sa- mo Rusija proizvedla 51 odstotkov svetovne rži, 25 odstotkov sve- tovnega ovsa, 33 odstotkov svetovnega ječmena, in 22 odstotkov sve- tovnih pšenice.

Za prehrano zapadne Evrope je eksportirala 35 odstotkov zgoraj omenjenih produktov.

Zapadna Evropa jo je v zameno preskrbovala z izgotovljenimi produkti iz svojih tovarn.

Londonski trg se je zalagal s sibirskim surovim maslom in jajci, dočim je iz slovanskega Balkana, slovanske Rusije, Sibirije, Poljske in Čehoslovaške neprestano tekla na trge zapadne in srednje Evro- pe reka sladkorja, mesnih produktov, živine, konj, ovce, prašičev, kožuhovine, usnja, žide, konoplje itd.

Ker ni na svetovnem trgu slovanskih produktov so cene življen- skih potrebščin v Ameriki tako visoke.

Ko je zblila prekinjena med slovanskim svetom in svetovnim trgom vsaka zveza, je nastala velika zmeda.

Amerika je začela sama črpati svojo hrano in svoje življenske potrebščine ter si pri tem neprestano prizadeva preskrbovati druge velike svetovne industrije s potrebnim materialom.

Prvi udarec je bilo zaprtje Dardanel, ki so naravna pot za tri izmed štirih slovanskih dežel.

Ker vojna takorekoč še sedaj traja, mora Amerika še vedno iz- svojih virov preskrbovati zapadno Evropo. Vsled tega je jasno, da v prvi vrsti trpi ameriški narod vsled teh nenormalnih razmer.

Neprestano višanje cen življenjskih potrebščinam, je direktno odgovorno za socialne razmere v ameriškem delavskem razredu.

In ravno v teh razmerah tiči vzrok padanja evropske valute ter neprestane paralize z ozirom na trgovino med Evropo in Ameriko.

Da to je resnica, je priznal celo Mr. Herbert Hoover, ki je avto- riteta na tem polju.

Ko so ga vprašali, kaj je vzrok sedanjim visokim cenam, je odvrnil:

— Pomanjkanje potrebščin, ker Evropa premalo producira in ker moramo mi preveč eksportirati, da zamorejo evropske industrije obratovati.

Jugoslavija irredenta.

Zborovanje tolminskega učiteljskega društva

v Tolminu dne 24. maja je bilo precej dobro obiskano. Po po- zdravnem nagovoru predsednika Rakoviškega je bil govor o učiteljskem naraščanju. Predsednik je povdarjal, kako vzvišena, pa tudi težka naloga je poverjena učiteljs- tvu. Le zadostno izobraženo učiteljs- tvo jo more premagovati v celoti. Zato obsoja, ker se nastavl- ljajo na učiteljsko profesorji, ki ne poznajo našega jezika, tako da učenci pogostokrat napačno raz- umevajo učno snov, ki se jim po- daja. Nato da prebrati spomelni- ca, v kateri so obrazložene seda- nje razmere na učiteljskem in naše zahteve, ki jih stavimo do te šole. Sprejete so bile te resolucije: 1. Razpisati naj se učna mesta na učiteljskem. 2. Ravnatelj pedago- gija mora biti odlični pedagog in sin našega naroda. 3. Nastavljajo naj se taki profesorji, ki so za to vzposobljeni in imajo potrebne iz- sledice napake kulture, vedno smo bili odrezani od ostalih Slo- vancev, dostikrat še poznali jih nismo, in vendar smo ohranili stare meje našemu jeziku. Bene- škii Slovenci proda svojo politič- no zavest, zataji svoje čustvo, pa svojega jezika se ne bo sramoval nikoli, in kakor ob sobotah v Če- vadna debata, v katero so posezali posebno Rakovišek, Kašica, Ger- želj, Ločnikar in Filip Podgor- ni. Predsednik prosi zborovalec, naj se ne spuščajo v nadaljnjo de- bato, ker je nujno potrebno, da se takoj izjavijo za ali proti pri- stopu. Pri glasovanju je bil za pristop en glas večine. Sledilo je predavanje učitelja Drekonja o čitanki začetnici. Predavanje je bilo skrbno sestavljeno in se ob- javi v "Učiteljskem Vestniku". Med slučajnostmi je bil govor o nekdanjem deželnem učiteljskem društvu in o zastalih paviljih za leto 1917—18. Sprejeti sta tudi bili zahtevi, da naj se čimprej

skliče seja okr. šolskega sveta in uradna učiteljska konferenca. Na- mesto nagrobnih spomenikov po- kolnima učiteljema Fr. Peterlinu in Ev. Faganelu se je nabralo 235 lir za stradajočo dečo Antona Stigliča v Istri.

Iz slovenske Benečije.

Da si ne bodo kje ljudje mislili, da beneških Slovencev ni več na tem svetu, da jih je pometla sve- tolna vojna ali požrla četrta kul- tura svetovno znanih odrešeni- kov, moramo povedati vsemu ve- soljnemu svetu, da beneški Slo- venci še žive, in da kakor jih no- bena kultura od devetega stoletja do danes ni mogla zatreti, tako jih ne zatne ne četrta, ne peta do sedmega dneva. Nikoli nismo imeli slovenskih šol, imeli smo pa italijanskih več kakor v vsej Ka- labriji, vedno so nas teptale po- litične in večkrat tudi cerkvene oblasti, pri nas je vedno vladala politična nezavednost, ki je po- sledica napake kulture, vedno smo bili odrezani od ostalih Slo- vancev, dostikrat še poznali jih nismo, in vendar smo ohranili stare meje našemu jeziku. Bene- škii Slovenci proda svojo politič- no zavest, zataji svoje čustvo, pa svojega jezika se ne bo sramoval nikoli, in kakor ob sobotah v Če- vadu stopi v prodajalno raznega blaga, nagovori prodajalca slo- venskega, četudi ve, da je kak Na- politanee. To dejstvo naj bo v po- grom vsem primorskim Slovence- in v svarilo raznim kulturono- cem. Kar piše od nas neki Fr. Ba- bušri v svoji brošuri, naslovljeni: "Novim podložnikom Italije", češ, da imamo slovenske šole, vse svoboščine, da smo zadovoljni itd., da je vse to podla izmišljotina, proti kateri ogorčeno prote- stiramo. Pri nas se imamo samo našim slovanskim duhovnikom h- valiti, da so nam skozi stoletja ohranili naš biser, slovenski jezik.

Mi uživamo še davno polnost vse

kulture in svobode, pri nas kdor si upa naročiti kak slovenski čas- nik, mora biti pripravljen tudi na mučenje. Takoj v začetku voj- ne je moralo mnogo Slovencev iti na potresno ozemlje pomaranče jest, samo ker so bili osumljeni, da so brali slovenske časnike. Pa kljub vsemu temu jih beremo.

Avtomobilna zveza Gorica-Po-

stojna in obratno, veljavna od 1. junija 1920. Odhod iz Gorice ob 7. zjutraj, prihod v Postojno ob 10.30. Odhod iz Po- stojne ob 3.30 popoldne, prihod v Gorico ob 7. zvečer.

Jugoslavija irredenta z zQ

Smrtna kosa.
Dne 4. junija je umrl Ivan Mla- kar, posestnik v Dol. Novakih in župan v Cerknem. Pogreb se je vršil v Dol. Novakih. Zapustil je očeta Ivana Mlakar, ženo Uršo in otroke Franciska, Ivana, Cirila, Metoda, Adolfa in Marijo.

Dr. Tumovi shodi.

Iz Vipave poročajo: Dne 30. majnika je bil pri nas dr. Tuma. Shod se je vršil pri županu Pe- troviču. Prisotnih okrog 150. Go- vornik je razvijal komunističen program stvarno, vendar medkli- ci in vedno godrnjanje je jasno kazalo, da tu niso "zrela" tla za internacionalizacijo. Govornik je ob hrupnem prizoru moral izja- viti, da je shod razpuščen. Pri raz- govoru je pravil, da se bore ko- munisti zlasti za svobodo občine in s tem da je rešeno tudi vpra- šanje narodnosti. Občine se bodo grupirale tako, da bodo tvorile državnost tam, kjer je njihovo gospodarsko teženje. Teorija je krasna! Naj sledi še praksa! Vstvarja se ravno sedaj državna pripadnost teh naših občin v oku- piranem ozemlju. Popolnoma so- glasamo z dr. Tumo in celo stran- ko, da naj si to državno pripad- nost izvolijo same "svobodne ob- čine" po njih gospodarskem gra- vitiranju ali teženju! In dr. Tuma bo videl, da so Vipave zadosti "zreli".

Iz Sempasa poročajo: Dne 6. junija je priredil dr. Tuma shod v Sempasu. Tega shoda se je ude- ležilo le pičlo število domačinov; nekateri iz radovednosti, kak je ta prerok novih časov; drugi iz radovednosti, ali je to res tisti in isti človek, ki je bil pred leti na- rodnijak, potem po vrsti klerika- lec, liberalce, socialni demokrat. Na tem shodu je dr. Tuma govo- ril Sempasem to in ono. Govoril je, da morajo plačevati uradnike, duhovne, politične in sodne obl- sti, le tega se ni dotaknil, da mo- rajo plačevati, in še kako drago, tudi večkrat nepotrebnega advo- kata. Tega vendar ne smem po- vedati, si je mislil. Tudi se ni dotak- nil niti vojnih škod, niti najpo- trebnejših naših šol. Kako ven- dar, saj ne sme! Govoril pa je o dobroti komunizma in učil: ako si slovenske matere sin, si ob- enem lahko tudi Madžar in An- glež. Dr. Tuma je med drugim tu- di povedal, da Trst in Gorica pri- padata Italiji; če se vzame iz go- spodarskega stališča, je rekel, pri- padata Trst in Gorica vseh prej Italiji in Nemški Avstriji, le nam Slovencev ne, nam, ki živimo v Trstu in Gorici, oziroma v Pri- morju. Tak je torej Tumov pro- gram. Dr. Tuma je s svojimi shodi in slepilnimi obljubami pri- pravljen našemu narodu in skup- nemu narodnemu delu zabiti klin razdora in izročiti vsa naša dose- danja narodna prizadevanja v propast. Tak je cilj njegovih shodov. Dr. Tuma pa naj spozna že enkrat, da so tukaj kraji Sloven- cev, niso zanj in za raznaroditev.

Delavski shod v Gorici.

Dne 8. junija se je vršil na telo- vadnem trgu v Gorici shod stav- benih delavcev in sicer v italjan- skem in slovenskem jeziku. De- lavstvo zahteva dela, ker brezpo- slenost v deželi je velika in razum tega prihaja vsak dan vse polno lačnih laških delavcev, ki odjeda- jo domačinom kosček kruha, če ga je še kje dobiti. Vlada naj od- kaže za javna dela večjo svoto mi- lionov ter naj izplača odškodnine po vojni storjenih poškodb, da si ljudstvo zopet vpostavi svoje do- move. Če vlada tem zahtevam ne ugodí, stopi delavstvo v stavko, kakor se je to zgodilo v videmski provinciji in v Karniji. Tokrat so bili shodu izdani plakati tudi v slovenskem jeziku.

Original.

Ortica.

— Dovolite, — je rekel Original ter sedel k moji mizi, poleg katere je bil prazen, en stot. Mala gostilna, v kateri sem zažival svojo večerjo, je bila polna šuma, vonja po pivu in dima.

Jaz sem se komaj ozl, kajti moj sosed me ni zanimal. Šele ko je izpil časo piva z veliko naglie in kot se mi je zdelo, tudi v velikem razburjenju, sem ga pričel motriti z gotovim psihološkim zanimanjem. Neki spomin se mi je pojavil v glavi. Ali je to on ali ne.

Dan za dnem sem šel na poti v knjižnico mimo male prodajalne tobaka. Dan zadnem sem videl isti smehljajoči se, gladki in brezpomembni obraz in isto pomadizirano glavo in če sem stopil v prodajalno, sem čul vedno iste govorice, ko mi e ponujal navadne smradljivke kot nekaj ekstra finega. Brez dvoma: — moj sosed pri mizi je bil prodajalec smodk, Franke, a njegovi lasje so bili zanižalno razmršeni in peklenski izraz v obrazu je bil nekaj povsem drugega kot brezpomembni izraz, ki je živel v mojem spominu.

— Mislim, da se pozna. Ali iste vi prodajalec smodk Franke? — sem vprašal jaz enostavno, kajti, mučno mi je bilo, da nisem mogel na prvi pogled ugotoviti njegove identitnosti.

On se je fino nasmehnil, a nekoliko zaničevalno.

— Franke, — je rekel, — Meni se zdi, da moram poznati tega človeka. Majhen človek, ki z veliko zgovornostjo hvali svoje smodke, ki pa so, mi, namni rečno, šund, ki se vedno smehlja ter ima pomizirano glavo.

Pri tem je posegel v laze.

— Torej niste vi Franke, — sem rekel jaz, ki sem postal negotov. On pa se je zaničevalno ozrl vame.

— Teško je, — je končno rekel, — ugotoviti idenitnost človeka na neovrgljivi način. Mogel bi vam navesti celo vrsto točk, in katerih bi se s precejšno vrjetnostjo sklepalo, da sem človek, ki ki je do današnjega večera jedel, pil in spal kot Franke, prodajalec smodk, ki ni imel otrok, a bil srečno poročen ter vestno zadostil vsem dolžnostim kot državljani ter član mestne volilne komisije. Nikdar nisem imel niti sence su ma, da bi mogel ta človek enostavno izginiti ter se umakniti nekemu drugemu.

Nehote sem se nekoliko odmaknil od njega.

— Vi se šalite, — sem rekel ter vrgel istočasno pogled na natakarja, ki bi mi priskočil na pomoč v slučaju, da imam opravka z blazinim.

Na obraz Originala se je zopet pojavil diabolni izraz.

— Jaz se ne šalim, — je rekel.

— Jaz se le nahajam v razpoloženju, v katerem izgine mejna črta med šalo in resnostjo ter mejna črta med Jaz in Ne-jaz. Medtem, ko govorim z vami, se čudim samo-umevnosti, s katero govorim o stvarih, ki niso preje nikdar stopile v moj duševni krog. Gotovo ste zapazili, da spravljam svoje besede skupaj z neko inteligenco, katere gotovo niste mogli nikar pričakovati od pomadizirane glave. Le nikarte delati tako prestrašenega obraza. Rešitev uganke je strašno enostavna...

Jaz sem se pozorno ozrl vanj.

Tedaj pa se je celi diabolni izraz izpremenil v pristržno smejanje, ki je uplivalo tudi name.

— Danes zvečer sem namreč pri vikrat igral, — je rekel. — Človek se ne more iznebiti svoje uloge. Drži se ga kot slaba šminka.

Prišel sem lažje dihati ter naročil novo časo piva. To je bila seveda najbolj priprosta rešitev uganke. Tedaj sem si lahko pomislil razmršene lase in tudi diabolni izraz na njegovem obrazu, katerega se je brez dvoma doigo uil pred ogledalom. Res, ni bilo slabo.

Mogoče mi je tudi navedel par besed iz svoje uloge. Šaljivec pa je bil tudi, ker je hotel uganjati z menoj svoje burke. Dejanski pa sem bil razočaran, da se je stvar tako enostavno zasukala. Ljubše bi mi bilo, če bi bila diabolnost prista.

— Čestitam vam, — sem rekel.

— Če se boste še nadalje ukli s tem diabolnim izrazom, boste dosegli z njim velike učinke. Tudi niansa z razmršeni lasmi ni slaba, čeprav je malo obrabljena. Bila je brez dvoma zelo krvava drama, v kateri ste igrali.

On se je ozrl vame ostro in prenaslivo.

— Da, — je rekel, — bila je to zelo krvava drama. Tudi drama silovitih učinkov. Imam tukaj prizor zlomljenega in onečšenega zakona — in v tem me niko ne prekosi. Ni vam treba natančno vedeti za celi tek zgodbe. Mislite pa si človeka, dobrega, topega, prav nič junaški razpoloženega špiburgerja ki je iskreno udan svoji ženi ter naenkrat vidi, da je varan, ki je šel navino skozi življenje ter vidi naenkrat poeptano v prah ter osmešeno vse, kar je visoko cenil, spoštoval in oboževal...

Vse demonsko, kar je počivalo v njem in kar bi najbrž nikdar ne prišlo na dan, če bi ga vihar ne zbičal, je izbruhnilo. Mož, ki je vedno opletal, le fraze, vam govori besede ki so polne ognja in strasti. On ne ve, odkod jih jemlje. Brez dvoma se je odprl kak podzemski krater, ki bljuje ogenj in od tega ognja je obdan celi človek...

V tem prizoru sem moral streljati, a ta eksplozivni efekt je končno nekaj stranskega, konec-sija, katero je treba dati občin-stva, ki si želi hrupa. Glavna stvar je prehod od enega človeka k drugemu. Če vrže človek stran obleko, katero je nosil par let, — v tem ne leži nikak velika poteza, a sleči neškodljivega in mirnega človeka, v katerem je človek tičal skozi desetletja ter obleči drugega, ki je demonski, satanski, ki ne veruje v nič in ki gre preko sence prejšnjega človeka kot preko trupla, — sto hudičev, to je prehod, ki je vreden upoštevanja. Ne govorite mi več o prodajalcu smodk, Frankeju.

— Ali lahko vidim to igro, — sem vprašal jaz, ker sem se pričel v resnici zanimati. Presenečen in ginjen sem bil obenem, da najdem toliko strasti in toliko razuma za strast pri človeku, ki se mi je vedno zdel kot tip enoličnosti in brezpomembnosti.

Original se je potopil v samega sebe ter ni odgovoril na moje vprašanje. Njegov obraz je imel tedaj nekaj bolehnega, kot je opaziti to pri ljudeh, ki čutijo, da jih drugi ne razumejo popolnoma.

— Plačati, — je rekel. Natakari je prišel in moj sosed pri mizi se je odstranil s kratkim pozdravom. Malo potem sem šel tudi jaz.

Ko sem šel naslednjega dne na poti v knjižnico mimo prodajalne, sem zapazil v svoje začudenje, da je bila zaprta.

Se istega dne pa sem čitil v listih, da je prodajalec smodk, Franke, prejšnji večer po burnem prizoru ustrelil svojo ženo, ki mu je postala nezvesta in da so morali njega odvesti v norišnico.

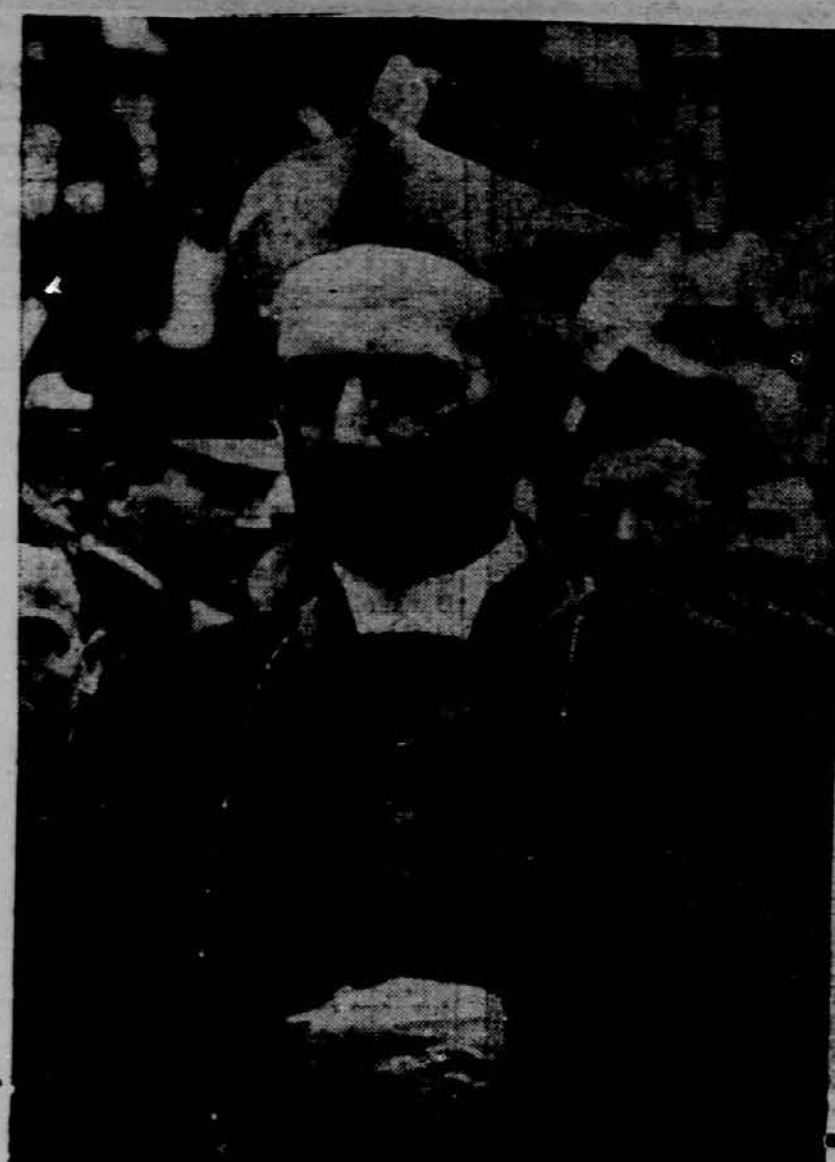
Iz poročil listov sem spoznal, da se je moral izvršiti najin globoki pogovor glede idenitnosti neposredno po izvršenju dejanja...

Poskušen roparski umor in samomor ženske.

V dunajskem hotelu "Zum goldenen Lamm" poizkusila je ženska roparski umor juvelirja, na kar je izvršila samomor. Zvabila je po časniškem inseratu v hotel zlatarja Fanta pod pretezo, da mu hoče prodati biserni nakit za 120.000 kron. Ponudila mu je steklenice pive, zlatar pa se je zahvalil, češ da popoldne ne vživa alkoholnih pijač. Nato je ženska vrgla raz mizo evetlice, ki so stale na mizi in ko se je Fant pripognil, da jih pobere, ga je ženska z vso močjo udarila s steklenico. Zlatar je klical na pomoč. Ženska je nato zavila borovo kislino, ki jo je brčkone primešala tudi pivju. Rešila družba, ki je nato prihitela, je mogla konstatirati samo to, da je ženska umrla. Pri nji so našli potni list, iz katerega razvidno, da se menda imenuje Erna Russbacher iz Grada.

Premeteni sleparji.

V Ebenfurthu na nižje Avstrijskem so aretirali več premetenih sleparjev, ki so speljevali razne verižnike, češ, da napravijo imenitne tibotapske kupčije, na Madžarsko, kjer se jih potem prodajali madžarskim belim gardistom kot "komuniste". Ogoljufane verižnike so Madžari seveda zaprli, sleparji pa so pri teh svojih sleparijah imenitni živeli, dokler niso prišli pod ključ.



Avstralski škof Mannix ki se na mudi na obisku v Ameriki.

Vprašanje južne železnice.

V saintgermanski mirovni pogodbi se nahaja poseben člen (320), ki se tiče Južne železnice. Njena usoda naj se odloči s pogodbami med udeleženiimi državami in družbo Južne železnice ter njenim zaupnikom.

V pošteved pridejo države, po kojih ozemlju teče proga Južne železnice, to so Avstrija, Ogrska, Jugoslavija ter Italija, poleg tega pa je zlasti Francija interesirana pri podjetju, kajti Južne železnice je zgrajena večinoma s francoskim kapitalom. Začetkom tekočega leta vršili so se v Parizu med zastopniki francoskega kapitala in Južne železnice ter nekaterih pri Južni železnici interesiranih držav temeljiti pogovori, pri kojih se je ugotovilo, da se ni možno, končnoljavno ukrepati a bo dočem obstoji Južne železnice, ker za to se niso dani prepogojii.

Mirovni pogodbi z Avstrijo in Ogrsko namreč še nista ratificirani in vprašanje amutete, ki jo ima plačati Italija za svoječasen odkup lombardske proge tudi še ni reseno. Na drugi strani pa je treba vsaj provizorične ureditve. Vse železnice delajo dandanašnji z izgubami, ker vsled pomanjkanja premoga omejen promet ne krije ogromnih obratnih stroškov. Južna železnica nahaja se torej v finančni stiski in je navezana na finančno pomoč držav, po katerih teče njene proge. — Sorazmerno s Francozi obrnilo se je vodstvo Južne železnice do teh držav s predlogom, da se naj zavežejo Avstrija, Ogrska, Jugoslavija ter Italija, da krijejo za dobo treh let, to je nadalje do konca leta 1922 morebitne obratne izgube, ki bi nastale na progah dotičnih držav s prednjimi, vračljivimi po poteku tega provizorija. Da se sklene tak dogovor, je za sedaj treba samo privoljenja Avstrije, Ogrske in Jugoslavije. Italija pride šele pozneje v poštev, ker je na podlagi premirja prevzela obrat na progah, ležečih na zasedenem ozemlju, ki jih bo Južni železnici po ratifikaciji mirovne pogodbe zopet vrnila. Tedaj se bode tudi Italija pozvala, da se udeležiti predloga provizorične ureditve. Avstrija in Ogrska sta izjavili, da načelno pristanejo na omenjeni provizeij, toda s pogojem, da se jima tudi Jugoslavija pridruži. Tozadevna pozajanja med Južno železnico in našo državo so se že vršila, pa se niso dovedla do uspeha, re za to, kako stališče naj zavzame jug. država nasproti predlogu Južne železnice.

O tem, kako se bode vprašanje Južne železnice končno rešilo, ali bode ostala lastno privatno podjetje ali pa bode nasledstvene države poddržavile, sedaj še ni čas obravnavati.

Le toliko bodi omenjeno, da po izkušnji zadnjih let poddržavljenje

železnice se ni ravno obneslo. Kar je za sedaj treba, je hipna pomoč, da se reši Južno železnica finančnih težkoč, ki utegnejo imeti drugače usodne posledice za udeležene države.

Ker so glavne proge Južne železnice za nas življenskega pomena, je pač jasno, da ji mora tudi jug. država priskočiti. To pomoč ji nudimo tem lažje, ker Južna železnica doslej na naših progah še ni imela obratnih izgub, dočim na avstrijskih in ogrskih progah brez izdatnih, državnih prispevkov ni mogla izhajati. Vrh tega se je v zadnjem času promet na naših progah izdatno izboljšal in upati je, da se bodo uspehi v očišled ugodnega razvoja našega gospodarstva še nadalje izboljšali. Vseled tega se mora pač smatrati, da Južna železnica tudi v bodoče za obrat jugoslovanskih prog ne bode potrebovala državnih prispevkov tako, da ne bo zadelo naše države s tem, da prevzame napram Južni železnici garancijo za morebitne deficite, nobeno breme. Ta garancija pa je, kakor omenjeno, potrebna, ker delate Avstrija in Ogrska svoj pristop k provizorični ureditvi odvisen od tega, da se ji tudi jug. država pridruži.

Če je torej jug. vladi na tem, da se sedanje razmerje pri Južni železnici do končne rešitve začasno vzdrži, potem je pač treba, da se pridruži provizoriju.

Stara resnica.

Dr. Suttner, član uredništva "Neue Zürcher Zeitung", ki se je mudil na Reki, je prišel tudi v Belgrad, kjer je izjavil, da ima Reka na zunanji sicer italjanski značaj, da pa je naravna luka Jugoslavije, kateri mora Liga narodov prisoditi formalno aneksijo Reke. Dr. Suttner je tudi izjavil, da je nameraval D'Annunzio v resnici zasesti Sušak. Italjani so sedaj na dr. Suttnerja zelo jezni in nočejo razumeti, kako more človek, ki je užival D'Annunzijevo gostoljubnost, trditi, da je Reka naravna luka Jugoslavije.

Dr. Ivica Frank na Dunaju.

"Era Nuova" javlja, da se nahaja sedaj znani poturica dr. Ivica Frank s svojo ženo Aglajo na Dunaju. Njen dopisnik Morburgo je imel z dr. Frankom razgovor, v katerem se je Frank zavzemal za to, da bi se jadransko vprašanje rešilo na podlagi sporazuma direktno med Hrvati in Črnogorci na eni strani in med Italijani na drugi strani, češ, da so Srbi Gornjei, ki vobče ne bivajo ob morju, dočim Slovencei kot taki sploh ne pridejo v poštev. — To bi bil lep sporazum, ki bi ga sklenil Ivica Frank s Italijani, sreča samo, da pri nas več ne delajo politike takšni tipi, kakor je propalica Frank.

Razne vesti.

Unirajoči Petrograd.

Glavni delegat ruskega Rdečega križa prof. Zeidler v Helsingforsu je razposlal odborom Rdečega križa okrožnico, katero priobčuje tudi list socijalnih revolucionarjev, protiboljševikov, v Parizu z naslovom "Pour la Russie" (Za Rusijo). Okrožnica izvaja: Nemogoče se je ubraniti groze ob pogledu na bedo vsakdanjega življenja nesrečnih prebivalcev Petrograda, njihovega boja proti mrazu in gladu, nad 10.000 jih umrje vsak mesec vsled legarja, hripe itd., vse povzročeno vsled gladi. Strašna je usoda Petrograda in tej naj bi opomogel Rdeči križ. Zeidler kliče velike in male narode na pomoč, ali predno more priti kaka pomoč, bo Petrograd najbrže že tak, da jih bo le malo, ki bodo še potrebni pomoči. Tako naglo propada in gine petrogradsko mesto, nekdaš tako živahno in bogato!

Rusi.

ki stanujejo v Belgradu in sploh v Jugoslaviji, so prosili ministrstvo prosvete, da se jim odobri otvoritev ruske gimnazije v Zemunu, v kateri bi se razen ruskega jezika in drugih predmetov učili tudi naš jezik, našo književnost in zgodovino. Prošnja se je poslala prosvetnemu odseku in bo najbrže odobrena.

Anglija za Srbaki Rdeči križ.

Angleška vlada je poslala srbskemu društvu Rdečega križa v Londonu svoj dar 13 tisoč funtov šterlingov. Od te svote je določeno 200.000 dinarjev za otvoritev otroškega zavetišča v Trebinju.

Komunist Muna pretepen od čeških legionarjev.

Dne 26. junija je hotel v Olo-muecu govoriti češki komunist Muna na zborovanju. V dvorano je vdrlo 300 čeških legionarjev in ga preteplo. Vrgli so ga po stopnjicah, ga zaprli v vojašnico, napolnili pa so ga odpeljali v bolnico v Sternberg.

Stanovanjska mizerija v Pragi.

Zidati ne morejo, ker je premalo — denarja. Krivda leži v thesauraciji denarja in v celem denarnem trgu. Obstoječi stanovanjski zakon se bo moral izpremeniti, kajti stanovanjska mizerija je vsak dan večja. In prepričanje raste v vseh, da morejo tej mizeriji odpomoči le nove hiše, nova poslopja. Kako do teh priti — je vprašanje, s katerim praktični Čehi ne vejo kaj početi.

Prve žene - porotnice na Češkem.

21. junija so izžrebali v Pragi pri deželni sodnji 7 žena, ki bodo zasledale kot članice porotne sodnije. Doslej so smeli biti kot porotniki le moške, odslej sede tudi žene na sodnijski klopi porotnika. Tako je tudi prav, ker: razum moža in njegovo srce naj se popolnujeta s srecem in razumom tevarišice žene.

Vprašanje Pečuha.

Pečiški madžarski listi prinašajo vest iz Londona, da je na seji angleške poslanske zbornice izjavil lord Curzon glede priključitve Pečuha in še ne dodeljenega dela Baranje, da je vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev predložila pismo madžarskega delavstva, ki prosi, naj Pečuh in okolica še nadalje ostaneta zasledena po Jugoslovanih. (Vest je resnična). Posebna deputacija iz Baranje je bila pri ministrskem predsedniku dr. Vesniću in je zahtevala v spomenici, naj Pečuh in še nedodeljeno ozemlje ostane najmanj pet let pri Jugoslaviji.

Na Angleškem pridno sidajo!

V Londonu je bil te dni mednarodni kongres za zidanje hiš; bilo je na kongresu zastopanih 20 držav. Po angleškem poročilu se v Angliji letos zelo marljivo zida in to z izdatno pomočjo vlade do letošnje jeseni dozidanih nič manj kot 52.000 novih hiš!

200 smodk v dveh dneh pokadil je neki šofer v Parizu, ki je šel staviti, da to množico v dveh dneh pokadi, in je seveda sfavo dobil. Po zapadnih krajih Evrope so kadilake tekne sploh v navadi.

Natrésite ga v svoje čevlje.

Da dosežete za svoje holec, izročite v erbece noge zaželjen komfort, in da ustavite neprijetno potenje in dub, ki nastaja iz tega, natrésite v svoje čevlje in negavice

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Ta prašek pomaga, če vas bole noge, suhi vlagi in drži vaše noge suhe in v komfortu. Dobite ga pri vašem lekarju. Cena 25c in le davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Razbojništvo v Srbiji.

Varnost v notranjosti Srbije se vedno ogrožajo razbojniške skupine. Vlada je sicer izdala proti razbojnikom najstrožje odredbe in je bilo tudi že nekaj razbojnikov postreljenih, toda odredbe so doslej brez posebnega uspeha.

Položaj na Japonskem.

Japonski kurir je prinesel vest, ki potrjujejo skorajšno demisijsko sedanje japonske vlade. Politični položaj v Tokiju je izredno kritičen. Nameravana pošiljatev novih čet v Sibirijo je povzročila gorčenoost. Japonske čete so se namanknile v Mandžurijo, med tem pa je japonska vlada poslala umikajočim se četam na pomoč dve diviziji. Ruska vlada se protivi z vsemi sredstvi okupaciji Rusije in je razglasila, da hočejo Japonci vzpostaviti carski režim. Bivši minister Okomu je izjavil, da je angleško-japonska zveza vsled kritičnega položaja na vzhodu neohodno potrebna.

Grozen zločin.

Abnormalni Gyorje Mišović v Sarajevu je izvalil 12-letnega gluho-nemega dečka Santa Katana v bližino pokopališča, tam mu je zapetil z nožem, da mora gledati v njega in ko je Mišović zadostil svoji perverzni strasti, je začel dečka bosti z nožem. Deček je obležal mrtev. Mišović pa je divjal na mestu in šel na to na policijo naznaniti, da leži pri pokopališču mrtev neki deček. Mišoviča so na ta spravili na varno.

Brezmesni teden v Avstriji.

Na avstrijskem Štajerskem je bil en teden brezmesen, ker Avstrijem mesa silno primanjkuje.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Bojakom naznanjamo, da potuje po državi Illinois naš rojak



GEORGE WALEK, ki je pooblaščen pobirati naročnine za Glas Naroda in izdajati pravoveljavna potrdila. Prosimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravištvo Glas Naroda.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščen pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jh rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$5.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovina.
Denver, Colo.: Louis Andolick in Frank Strube.

Pueblo, Colo.: Peter Cullg, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo.: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kernell.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.
Aurora, Ill.: J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.: Joseph Bostić, Joseph Blah in Joseph Berčić.
Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
Mascoutah, Ill.: Frank Augustina.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogrin.
South Chicago, Ill.: Frank Černe.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kansas: Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas: Rok Firm.
Ringo, Kansas: Mike Pencill.
Kitzmiller, Mo.: Frank Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govt in Jakob Petrich.
Calumet, Mich.: M. F. Kobe in Pavel Schalta.
Aurora, Minn.: I. Perušek.
Eveleth, Minn.: Louis Govše.
Gillett, Minn.: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn.: Frank Govše, Joseph J. Peschel in Anton Poljanec.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Great Falls, Montana: Math. Urth.
Klein, Montana: Gregor Zobeč.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternik.
Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Barberton, Ohio: Frank Poje in Alb. Poljanec.
Collinwood, Ohio: Math. Slapčak.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Besnik.
Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumš in M. Ostanek.
Niles, Ohio: Frank Kogoršek.
Youngstown, Ohio: Anton Kikelj.
Oregon City, Oregon: M. Justin.
Allegany, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa.: Anton Ipacev.
Burdine, Pa.: John Demkar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in Vid Rovaniček.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Komo-glov.
Dunlo, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Sapančič.
Forest City, Pa.: Mat. Kamin.
Farrell, Pa.: Anton Valenčič.
Imperial, Pa.: Valentine Petercel.
Greensburg, Pa.: Frank Novak.
Johnstown, Pa.: Frank Garenja in John Polanc.
Luzerne, Pa.: Anton Osolnik.
Manor, Pa.: Frank Demkar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakše, Mat. Klarich in I. Magister.
Ralphton, Pa.: Martin Koroschetz.
Reading, Pa.: J. Pezdire.
Steelton, Pa.: Anton Hrc.
Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffrer.
West Newton, Pa.: Joseph Joveč.
White Valley, Pa.: Jurij Prevč.
Wilkes, Pa.: J. Petercel.
Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta.
Coketon, W. Va.: Frank Kocišan.
Thomas, W. Va.: A. Korenčan.
Milwaukee, Wis.: Adolf Mantel in Joep Trstanič.
Sheboygan, Wis.: John Stampfel in M. Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Škoc.
Rock Springs, Wyo.: Louis Thacker in A. Jurek.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULIJA 1908INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4439 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDEGA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4644 Wash. St., Denver, Colo.
Zastopnik: ROBERT ROBLECK, Sta. 6, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSEF VIDEVIC, 4485 Logan St., Denver, Colo.
Zastopnik: FRANK ZATZ, 614 W. Cestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 784 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSON, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBODNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOČMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 — 45 Ave., Denver, Colo.

ZDruževalni odbor:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 290, Ely, Minn.
PETER GESHILL, 4464 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDruževalni odbor:

Dr. R. S. BURKETT, 4487 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 22 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Vse denarne nakamice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepirne sodeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Iz urada tajnika Z. S. Z.

Tem potom se uradno naznanja, da se je sklenilo na zadnji seji odbora dne 18. julija, da se, pričeni z mesecem avgustom, razpiše izvanredni asessment za stroškovni sklad. To pa iz tega razloga, ker omenjeni sklad je premajhen v teh časih. Vsakemu je znano, da se ene tiskovnicam zelo poskočile. Tudi potrebščine so se podvojile, asessment pa isti, to je le 10c mesečno na člana, kar je dokaj malo. Vsa slovenska organizacija ima večje asessmente v ta sklad kakor pa ravno Z. S. Z. Pri tem je pa treba tudi še sedaj gledati na prihodnje leto, ko se bo vršila konvencija. Ako bomo imeli takrat čisto prazen stroškovni sklad, bomo morali imeti večji izvanredni asessment v to svrhu. Na to me je opozoril izvedenec, ki nam je računal vrednost poročila, za to leto, da moramo nekaj ukreniti s stroškovnim skladom. Tako smo prišli do zaključka, da bo od 1. avgusta naprej mesto 10c od člana v stroškovni sklad po 20c in to za nedoločen čas.

Glavni odbor se opira na točko pravil, člen 7., stran 21. B., ki se glasi: Vsak član plača 10c v upravni sklad mesečno. Ako bi ta asessment ne zadostoval razmeram, tedaj ga sme glavni odbor zvišati za 5 ali 10c, namreč za toliko časa, da se pokrije svota, ki bi primanjkovala v upravnem skladu. Glavni odbor je ne rad storil ta korak, toda je takorekto prisiljen in v smislu zgoraj omenjene točke pravil je to storil. Kar se tiče združnja, smo takorekto ostali na mestu. Sedaj še ne morem povedati, ali se bodo društva izrekla za izvanredno konvencijo ali ne. V dolžnost si štejem, da celo zadevo natančno razložim članstvu Zapadne Slovanske Zveze, da ne bo pri tem mislilo, da gl. odbor ovira združnje.

Članstvo Z. S. Z. se je izreklo potem splošnega glasovanja z nad dvetretjinsko večino oddanih glasov za združnje. Ko sem takorekto imel celi rezultat pred seboj, sem poslal eno kopijo predsedniku združevalnega odbora S. N. P. J. ki je ob enem tudi izvrševalni predsednik in tajnik združevalnih odborov, kateri so bili zastopani na združevalni konferenci leta 1919, meseca julija v Clevelandu, Ohio. Kimalo za tem sem dobil obvestilo od njega, da bomo najbrže morali imeti posebno konvencijo v svrhu združnja, to pa zato, ker konvencija je najvišja oblast in instance. Tega sem se držal in se podil o seboj v urad zavarovalniškega oddelka države Colorado. Tam so mi povedali sto, ianreč, da ako hočemo potrditi ta sklep za združnje, moramo sklicati izvanredno konvencijo ali pa čakati do redne konvencije, katere se ima vršiti prihodnje leto. Toraj iz tega razloga se je združnje nekoliko zavleklo in iz tega razloga sem jaz razpisal oziroma priobčil predlog društva sv. Martina, št. 1 Z. S. Z. za izvanredno konvencijo. To sem največ napisal zato, da si ne bo članstvo mislilo, da se kaj drugače to zavlačuje.

Jaz sam, verjete mi, nisem za posebno konvencijo, kajti to stane denar, toda ako hočemo še kam naprej v tem oziru, je nekaj treba storiti. Pri tem moramo pa vseeno gledati in delovati na to, da dobimo kar največ mogoče novih moči v organizaciji. Z. S. Z. je precej lepo napredovala od zadnje epidemije. Naše vrednostno poročilo je zopet poskočilo od lanskega leta in sicer iz 73.5% na 92.2%, toraj po postavi države Colorado smo 2 odstotka nadsolventni v vseh skladih, razen v stroškovnem. Zato priporočam, da gremo vsi na delo in agitiramo za novo članstvo. Priporočal bi tudi vsem uplivnim rojakom po raznih haselbinah tukaj v Colorado, da sedaj pred državnozbornskimi volitvami delujejo vsak v svojem okraju pri kandidatih v državni zbor ene ali druge stranke, da v slučaju, ako so izvoljeni, delujejo na to v zbornici države Colorado, da se sprejme otroški oddelek ali takozvani Whole Family Protection Bill v državi Colorado, katerega pa še do sedaj nima. Tudi druge slovenske organizacije, katere imajo poslovnic v državi Colorado, naj bi se za to zavzele. Morda b inekoliko pripomoglo, ako se zavzamem tem pot. To bi precej koristilo vsem skupaj, ker bi lahko vse otroke pridržali v domačih organizacijah. Zatoraj na delo, dokler je čas zato. Malo dobre volje in poštovanosti, pa bo šlo.

Z bratskim pozdravom

Frank Skrabec, gl. tajnik.

Protest.

Dne 2. julija je Jožef Bahorec, tajnik društva "Biser" št. 8 ZSZ, v Mulberry, Kansas, dobil uradno naznanilo iz glavnega urada ZSZ, da se mora vršiti izvanredna konvencija samo zaradi združnje ZSZ. Ako se dve tretini društev izreče za konvencijo, bo, ako ne, je ne bo in ZSZ, ostanje, kjer je.

To je lepo in ta predlog je baje stavilo društvo sv. Martina št. 1 v Denverju, Colo. Člani ZSZ, go-tovo so se spominjate zadnje redne konvencije, katere je zboroval v Colorado Springs, Colo., 19. oktobra vresničiti ta vaša ideja, da

se združimo v eno močno slovensko organizacijo, katere bi bila v ponos našemu narodu in katere moč bi ne bilo lahko zdrobiti.

In kaj smo dobili od vsega tega? Nič! Namesto združitve, katere edino nas more rešiti polnoma prej ali slej, pa dobimo uradno naznanilo, da moramo voliti za izvanredno konvencijo.

To naj bi se vršilo samo na predlog društva sv. Martina št. 1 v Denverju, Colo., katero je baje stavilo predlog, da je konvencija najvišja oblast in edino ona baje lahko združitev odobri ali odkloni.

Sedaj vas pa vprašam, cenjeni člani in članice ZSZ, kaj je delala 5. redna konvencija? Ali se ni izrekla za združitev in izvolila združevalni odbor? Kaj je bilo potem? Vse to samo zato, da je Zvezo nekaj stalo. Ali ni glavni urad razposlal glasovnice na društva, v katerih ste izrazili svoje mnenje za združitev? Ali je bilo to samo mogoče zato, da je Zveza imela več izdatkov na račun članstva in da se je članstvo na glasovnicah samo vadiło pisati?

To bi bilo pač nepotrebno, ker tak papir je za učenje predrag. Ali je mogoče omenjeno društvo stavilo predlog za izredno konvencijo samo zato, da bi se članstvu že itak prazne žepa še bolj izpraznilo? Kajti vedeti bi pač moralo, koliko stane konvencija in kako je težko plačevati redni asessment, ne pa še druge doklade posebej, posebno ako ni neobhodno potrebno v tej neznosni dražnji.

Po našem najboljšem prepričanju je izvanredna konvencija radi združitve toliko potrebna kot

vsak teden. Ako bi bila pač bolj potrebna, da se prenehde pravila, ki so pomanjkljiva, je konvencija velika oblast. To je resnica, pa tudi to, da ni najvišja in vsaki trezno misleči človek nam mora to potrditi.

Torej člani v Denverju, premislite to dobro! Konvencija pride od članstva in članstvo voli svoje zastopnike, kateri se snidejo na konvenciji, da delujejo in izpolnjujejo voljo članstva. Torej konvencija je volja članstva.

Samo ob sebi je umevno, da je referendum in splošno glasovanje najvišja oblast, ker z glasovnicami lahko vsaki član in članica dokaže svojo voljo.

Glavni urad ZSZ, ne vpoštevaj volje članstva niti sedaj, ko je odglasovalo za združitev in se ozira na par članov enega društva, kateri mogoče nasprotujejo združanju.

Glavni urad je napravil pomoto. Tudi glavni urad je napravil pomoto v tem, da je omenil, da mora za izvanredno konvencijo voliti dve tretini društev ali članstva, kar pa ni potrebno. V pravilih je različno zaznamovano, da za izvanredno konvencijo zadostuje, ako voli 5 društev iz dveh različnih držav z 200 člani.

Naše društvo odločno protestira proti vsaki izvanredni konvenciji in apelira na vsa ostala društva, ki so se izrekla za združitev, da podpirajo naše društvo in tako skušajo oddržati veljavo svojih glasovnic.

Predsednik Peter Medoš, Tajnik in blagajnik Joe Bahorec, Nadzornik John Črepinšek, (Pečat društva.)

DOHODKI ZA MESEC JUNIJ 1920.

Štev.	Rez. Sklad	Šmrtnina	Bol. Podp.	Stroški	Skupaj.
1.		73.30	93.00	12.30	198.60
3.		147.38	153.75	21.30	322.43
4.		24.69	23.25	3.00	50.94
5.	1.00	109.57	108.75	17.75	236.07
6.		16.27	21.00	2.40	39.67
7.		63.67	61.50	8.08	133.25
8.		32.83	33.00	4.40	70.23
9.	3.00	54.42	58.50	12.78	127.70
10.		1.42	1.50	.20	3.12
11.		23.39	26.25	3.40	53.04
12.		8.14	12.00	5.16	25.30
13.		17.81	19.50	2.50	39.81
14.		24.67	29.25	3.40	57.32
15.		7.21	6.75	.90	14.86
16.		96.33	105.75	12.48	214.56
17.		21.87	24.00	2.94	48.81
19.		8.70	9.75	1.30	19.75
20.		20.07	18.20	2.60	40.92
21.		47.81	51.05	6.00	104.86
22.		35.07	24.00	4.95	64.02
23.		19.75	22.50	2.70	44.95
24.		15.02	11.25	1.60	27.87
25.		6.19	9.00	.30	15.47
	4.00	894.16	924.05	133.44	1955.65
Obresti skupaj					197.10
Skupaj dohodki za junij so					\$2122.75

IZDATKI ZA MESEC JUNIJ 1920

Štev.	Bol. Podpora in nagrada za porod.	Drugi izdatki	Skupaj
3.	40.00		40.00
4.	12.00		12.00
5.	156.00		156.00
6.	33.00		33.00
7.	40.00		40.00
8.	22.00		22.00
9.	36.00		36.00
11.	11.00		11.00
12.	31.00		31.00
13.	35.00		35.00
14.	28.00		28.00
19.	10.00		10.00
21.	172.00		172.00
23.	44.00		44.00
24.	22.00		22.00
25.	12.00		12.00
	703.00		703.00

Frank Skrabec za junij 75.00
Rent za junij 6.50
Za Glas Naroda od 30.6.19. do 30. 6. 20. Glasilo 240.00
Glas Naroda za 28 naročnin tajniki in gl. odbor 105.00

Skupni izdatki za junij 1129.50
Skupni dohodki za isti čas 2122.75

Preostanek za junij je 993.25

Imovina blaginje 31. maja 1920 26118.65

Preostanek za junij 993.75

Stanje blaginje z dnem 30.6. je \$27112.40

VREDNOSTNO POROČILO, (VALUATION REPORT) ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE, DENVER, COLORADO.

Valuation Exhibit.

Assets — Actual and Contingent.

Present Mid Year Value of Future Net Contributions \$185,262.74
Admitted Assets less \$303.10. Funds not Available for Claims \$ 2396.40
Total (26) \$208,899.14

Amount of General or Expense Fund \$ 303.10
Liabilities — Actual and Contingent.

Present Mid Year Value of Promised Benefits \$149,989.35
Accrued Liabilities \$ 4,900.00
Net Sick and Accident Fund \$ 5,801.31
Total (36) 228,630.16

Vrsta 40. Assets (Item 25) to Liabilities (Item 36) 92.2%

John H. Upton (Signature of Actuary or Accountant)
Vivian Sheay (Signature of Notary Public)

Torej Vrsta 40. Aktiva 26. v primeri z obveznostjo 36. imamo 92.2% odstotkov.
Frank Skrabec, Tajnik

Iz Slovenije.

Devet vroč ovs.

kateri je bil ukraden, pa se ne ve, komu, so zaplenili detektiv Ljubljanskega policijskega ravnatelja in so tatu prijeli.

Lep bicikelj

tvrdke Hermes je bil ukraden g. Bogumilu Magajnu v Ljubljani.

Nevaren človek

je Ivan Klanšek. Dne 7. maja se je pridružil Mariji in Ani Pot-harski iz Rogaske Slatine, kateri prodajata jaja v Ljubljani in jih prinašata iz svoje domačije. S silo jima je ukradel psemario, vredno 20 kron, in ruto, vredno 1000 kron, katero je prodal za 150 kron v Škofji Loki. Z ozirom na posebno nevaren način, s katerim je nastopil proti naveden-kama, je deželno sodišče v Ljubljani obsodilo Klanška na 16 mesecev težke ječe.

Lep prijatelj.

Ivan Podbeška, strojni ključav-ničar po pokliu v Ljubljani, je bil član nogometnega kluba "Slovan". Od bratov Milka in Rikar-da Krne si je izposodil komplet no obleko in površnik, da je šel na nogometno tekmo v Zagreb. Obleke ni vrnil, površnik, vreden 600 K, pa prodal za 70 K. Delal ni nič in se je potepal okoli. Pri policiji se je šel slekel in je dobil nato Krne obleko, ki je bila popolnoma usita, nazaj. Sodišče je Podbeško obsodilo na štiri mese-ce težke ječe; Milku Krneu pa mora plačati za ponaverjeni površnik 600 kron.

Naglo izsledena tatvina.

V hotelu "Ilirija" v Ljubljani je bilo vlomljeno v neko sobo in ukradeno iz nje na škodo sobar-ice Možinove perila v vrednosti 5100 kron. Ker je stranka precej javila kolodvorski policijski eks-pozituri tatvino, se je tudi njenim organom posrečilo, da so kmalu po izvršeni tatvini prijeli tatu v osebi Frančiška Filipiča iz Siske, ki je shranil zavoj z ukradenim perilom v nekem drugem preno-čišču v Kolodvorski ulici. Organ, ki je aretiral Filipiča, je našel vsled svoje velike pazljivosti in vestnosti tudi ukradeno perilo, katerega so skrili Filipičevi pri-jatelji pod svojo posteljo; bili so trije Hrvatje krošnjari. Tako Filipič, kakor tudi njegovi prijate-lji, trije Hrvatje, se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.

Naglo izvedena aretacija.

Dne 2. julija ponoči je ukradla brezposelna Marija Lebar v Ljubljani Ivanu Škofcu iz notranjega žepa suknjice denarnico, v kateri je imel do 1500 kron denarja. G. Škofec je še pravočasno zapazil tatvino in je o tem precej obve-stil državno varnostno stražnico na Dolenjski cesti. Organi var-nostne straže so precej odšli v Rudnik, kjer so Lebarjevo areti-rali ter ji odvzeli denar, katerega je bila ukradla Škofcu.

Sovražnik Erhov in prijatelj

Italjanov.
Viktor Kustrin se je moral za-govarjati pred deželno sodnijo v Ljubljani. Trgovski sodrnik je po pokliu. "V Beljaku so me enkrat pri sodišču opostili, ker sem "geistigminderwertig"! — Pri Čišnovarju je grdo zabavljaj proti Srbom in slavil Italijo. "Ali ste nemškega milijonarja?" vprašal nadsvetnik Zebre Kustrina. "Slo-venec sem in so me zato v Beljaku Nömci večkrat nabili!" Višji od-

Francozi o Essad paši.

"Temps" piše obširno o umor-jenem Essad paši in pravi, da je bilo med njim in srbsko vlado vedno prijateljsko razmerje. Med vojno je stal zvesto na strani za-veznikov in je pomagal, kolikor je bilo to mogoče. Srbom pri umika-nju čez severno Albanijo. Jeseni leta 1918 je prišel s svojimi zve-stimi Albanci v Solun, da pomaga zaveznikom in predvsem Srbom pri njihovem prodiranju v Srbijo. Njegovo prijateljsko razmerje s Srbijo ni bilo všeč Italiji, ki je do-segla, da so morali prepovedati Essad paši bivanje v Albaniji, na-kar se je preselil v Francijo in ni videl več svoje domovine.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBIZNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

LAFAYETTE	30. julija	Havre
NOORDAM	4. avgusta	Boulogne
LA SAVOIE	6. avgusta	Havre
PHILADELPHIA	7. avg.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	10. avg.	Boulogne
ARGENTINA	12. avgusta	Trst
NEW YORK	14. avg.	Cherbourg
LA TOURNAINE	18. avgusta	Havre
RYNDAM	18. avg.	Boulogne
LA LORRAINE	20. avgusta	Havre
ROCHAMBEAU	21. avgusta	Havre
ST. PAUL	21. avg.	Cherbourg
LAFAYETTE	27. avgusta	Havre
ROTTERDAM	28. avg.	Boulogne
LA SAVOIE	3. sept.	Havre
PHILADELPHIA	4. sept.	Cherbourg
FRANCE	8. sept.	Havre
PRES. WILSON	14. sept.	Trst
BELVEDERE	21. sept.	Trst

Glede cen za vožnje na tle in vsa druga pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

LLOYD SABAUDD

3 State Street
New York
Prihodnje odplutje iz New Yorka par-nik na 2. vijaka S. S. "PESARO"
1. septembra
Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du-brovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON 27. julija

ARGENTINA 12. avgusta

Potom listkov, izdanih za vse kra-je v Jugoslaviji in Srbiji

Razkožno ugodnosti prvega, dru-gega in tretjega razreda

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

Cunard Line

parnik na dva vijaka

"Pannonia"

odpluje 28. AVGUSTA

Cena za tretji razred:

naravnost v Dubrovnik in Trst \$125.
naravnost v Napolj \$ 84.
vojnja do Trsta preko Napolja \$ 98.

in \$5.20 vojnega davka.

V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

Kose

Imam v zalogi Kose narejene po starokrajskem načinu, ki se dajo klepati in brusiti. Cena je \$2.50. Pošljite denar z naročilom, po povzetju ne pošiljam.

JOHN GRICAR, R. F. D. 3, Chesaning, Mich.

Potrebujemo nalagalcev premoga.

Največja majna v Upshur County, dobre življanske razmere, nizka najemnina, dobra ventilacija. Najboljši strop v deželi. Prostor je visok približno šest čevljev. Mi plačamo primerno več kot plačajo drugod. Mi nočemo Amerikancev. Če ste tujec in dober delavec lahko na tem prostoru malukite lep denar. Delo je vsak dan, kar je dovolj. Vseled naše tovarne za koks in velikih skladišč je naša majna v polnem obratovanju. Katoliški duhovnik služi v nedeljo mašo. Majna leži ob Coal and Coke železnici. Vprašajte pri:

C. T. GRIMU, Gen. Supt., Buckhannon River Coal Company, Adrian, W. Va.

